

"DRAUGAS"
EINA KETVIRTADIENIAIS
IŠ CHICAGO, ILL.
Kaina Metams:
Suvienuose Valstijose - \$2.00
Europoje ir kitose šalyse - \$3.00
APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMO
Su visokiais reikalais reikia
kreiptis šiuo adresu:
DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67th Street, Chicago, Illinois
Telephone Englewood 9611

DRAUGAS

KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

DRAUGAS
2634 W. 67th Street
Telephone Englewood 9611

ORGANAS SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ AMERIKOJE.

Metai {Vol.} IV.

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 7 D. LAPKRIČIO (NOVEMBER), 1912 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JULY 8th, AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd, 1897.

Turkai šaukiasi Pagelbos

BULGARAI PRIE KONSTANTINOPOLIO VARTŲ

Nauja Kruvina Kova

Serbų kariumenė pasidalino į tris dalis. Viena nuėjo pagalbon černogorams, kita -- graikams, trečia -- bulgarams. Salonikai apgulti. Turkai šaukiasi antru sykiu didžiųjų viešpatijų pagalbos. Svetimųjų viešpatijų laivai siunčiami į Konstantinopolio uostą. Užpuolimo ant Konstantinopolio laukiama diena iš dienos.

Caraičio liga. Kitokios naujienos.

PASKUČIAUSIOS ZINIOS
IŠ KARĖS.

Spalio 6 d. serbams pasidavė Monastir, tvirtiausia turkų stiprovė Makedonijoje. Gynė ją Fethi Paša su šeštuosiu armijos korpusu.

Konstantinopolyje pradėta rengties iškelti sultoną į Brusą, Mažesniojoje Azijoje. Visas turkų laivynas pašauktas ginti Konstantinopolio.

Graikai reikalauja, kad turkų sostinė taptų nukelta į Mažesniąją Aziją ir kad turkai užtikrintų laisvę krikščionims savose valdybose Azijoje.

Turkai ieško santaikos.

Lapkričio 3 d. turkų vyriausybė kreipėsi į svetimų viešpatijų atstovus, kad įsikištų į karę ir sustabdytų kraujo praliejimą. Turkai sumušti kiekvienoje didesnėje kovoje. Jeigu karė užsitęstų toliau, tai Konstantinopolis liktų paimtas. Todėl turkai ir ieško santaikos. Jų kariumenė nustumta ties Konstantinopolio. Pačioje sostinėje didelė suirutė. Krikščionys bijosi skerdynės. Turkų vyriausybė leido pašalinėti viešpatijoms atsiųsti į Konstantinopolio uostą po vieną karės laivą savųjų pavaldinių apgynimui. Graikų laivynas stovi ties anga į Dardanėlus ir laukia progos sunaikinti turkų laivus.

Karėje išėjo aikštėn keletas netikėtų daiktų. Pirmiausia Kirk Kilisse (reiškia: Keturiadesimts Bažnyčių) stiprovė pasirodė silpna. Bulgai paėmė ją, palyginti labai lengvai. O taisė tą stiprovę vokiečiai sulig naujaisiais karės mokslo išradimais! Ne be ko, turkai teisinasi, kad jų artilerijai stigė amunicijos, kad kareiviai nebuvo apsirūpinę sukaunuolėmis ir tt. Bet vis dėlto garbė vokiečių mokytojų skaudžiai nukentėjo.

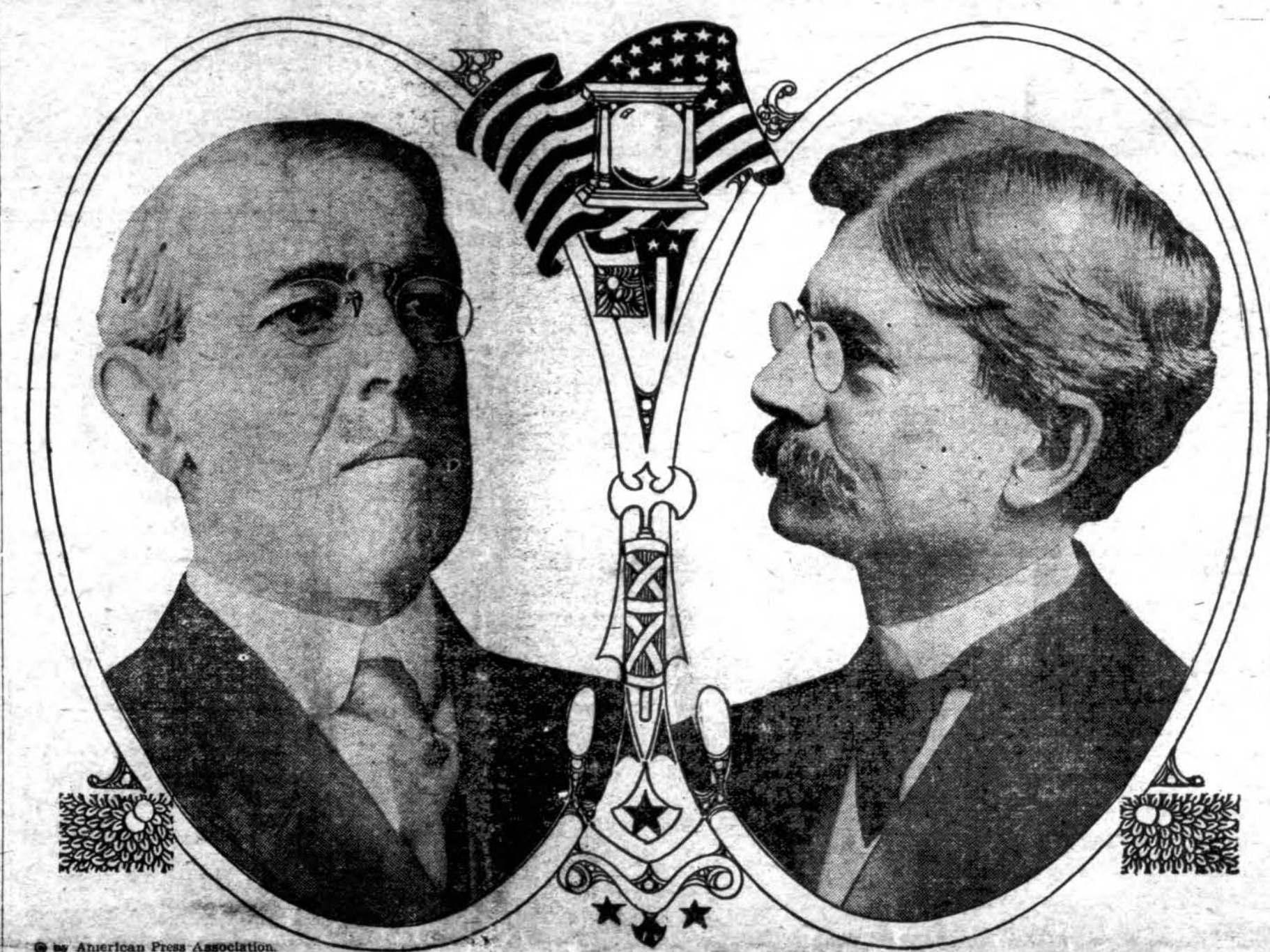
Kruviniausia kova buvo ties Lule Burgas'u. Toji vieta randasi ties geležinkeliu, einančiu iš Adrianopolio į Konstantinopolį, ir buvo labai svarbi turkams. Kova tęsėsi tris dienas. Bulgarių narsumas nežinojo ribų. Ejo jie ant turkų, nežiurėdami nieko -- net oficeriai negalėjo jų suvaldyti. Krito toje kovoje nuo 30 iki 40 tūkst. kareivių. Į Konstantinopolį atvežta apie 15 tūkst. sužeistųjų turkų. Galop sulaužė turkų eilės. Kareiviai ėmė trauktis atgal. Tuojuo ant jų užklupo bulgarai. Tuo metu turkai, palikę artileriją, pradėjo bėgti be jokios tvarkos. Kritę 40,000 turkų ir 75 nušauti kanuolių patekė bulgarams. Pats Abdula Paša vos teištruko gyvas ir laisvas.

Į Čorlu ir Čataldžą subėgo turkų kariumenė tik mažais būreliais. Labai atsižymėjo bulgarų artilerija, kuri šaudė labai tiksliai. Vieno tarpu išrodė, kad turkai paims viršų. Bulgai, paėmę Lule Burgas'ą, pasijudino po klonius tarp kalnų. Čia turkai sutiko juos baisiais šrapneliais. Bulgarių eilėse kilo sumišimas. Tuojuo užėjo ant jų turkų kavalerija ir pradėjo vyties bulgarus atgal. Bet besivijant, pati papuolė po bulgarų kulkasvaidžiais, kurie juos beveik visus iššaudė.

Turkų vyriausybė prisipažino viešai prie pralaimėjimų, bet ramino žmones tuo, kad karėje esąs nelygus likimas. Reikia, girdi, nenusiminti ir nelaimėje.

Tuo pačiu laiku graikai paėmė Prevesos stiprovę Epire. Artos įlankoje graikai sudegino ir paskandino turkų torpedinį laivėlį.

Salonikuose didelis suirimas. Žmonės laukia dienos iš dienos užpuolimo turkų ir graikų. Janinoje yra 20,000 turkų kareivių, bet jie atkirtsti nuo Monastiro, nuo kurio pridera.

Naujai išrinktas Suv. Valstijų prezidentas Woodrow Wilson ir viceprezidentas Thoma sRiley Marshall. Juodu užims savo vietas 4 d. Kovo 1913 m.

Turkai, bėgdami, atsižymi žvėriškumais: degina sūdžius, užmušinėja moteris ir vaikus. Subatoje sprogo černogorų arsenalas Antivarije. Vieniolika kareivių užmušta.

Bulgai pas Konstantinopolį

Lapk. 4 ir 5 d. tarp Čorlu ir Serajaus ištiko dar kruvinė kova, nekaip buvo ties Lules Burgas'u. Turkai priešinasi išpaskutiniųjų, bet negalėjo atsispirti prieš baidius bulgarų užpuolimus. Dabar eina kova ties Čataldža. Bulgai paėmė Derkas'ą ir atkirtė vandenį nuo Konstantinopolio. Pačiame Konstantinopolyje žmonės laukia nekantriai, kas ištiks už dienos -- kitos.

Turkų vyriausybė, maty dama visišką pažeminimą, kreipėsi antru sykiu į Francijos vyriausybę, meldama, kad viešpatijos užbaigtų karę. Vėl atsakyta, kad pašalinės viešpatijos negali kištis, kol abidvi pusi nepapršys. Bulgai ir jų talkininkai reikalauja, kad turkai pradėtų tarybas tiesiog su jais, be jokio tarpininkavimo iš šalies.

Anglija, Francija, Italija ir Vokietija išsiuntė savo laivynus į turkų vandenį ginti savųjų reikalų. Italijos keturi šarvuotai pasiusti į Konstantinopolį ir jiems liepta gelbėti katalikų vienuolius, kunigus ir šiaip jau žmones.

Austrijos užsienių dalykų ministeris Berechthold pasakė, jog Austrija dabar, kad jai nepasidarytų kokia nors kriauda. Reiškia tai, kad Austrija rupisis, kad talkininkai neturėtų didelės naudos iš savo pergalės.

Serbai apvalė Makedoniją nuo turkų.

Apvalė Makedoniją nuo turkų, serbai padalino savo armiją į tris dalis. Viena nuvažiavo per Sofiją į pietų rytus padėti bulgarams paimti Adrianopolį, antroji -- tapo pasiusta pas Skutari, kur turkai vis dar tebesitalko prieš černogarus. Likusioji gi dalis nuėjo į pietus, kur drauge su graikais ir bulgarais apguls Salonikus.

Caraičio liga.

Valdiškai tapo pranešta, jog Rusijos ipėdinio Aleksiejaus liga atsiradusi šitokiu būdu: Aleksiejus, būdamas Baltvėžyje, norėjęs išsokti į luotelį. Luotelis stovėjęs per toli, ir caraitis perpuolęs. Pradžioje nieko nebuvo galima užtėmyti. Bet 30 rugs. pradėjęs brinkti pilvas pagal strėnas ir atsiradusi kraujynė. Po trijų savaičių gydymas sumažinęs kraujo tėkėjimą, taip kad vaikas galėjęs jau stovėti. Bet 15 spal. caraitis bandęs eiti vienas. Puolęs ir vėl susižeidęs. Imsią daug laiko, kol kraujas išsijus tekėti ir caraitis išgydys.

TELEGRAMAI.

Massenet ipėdinis

Paryžiaus Dailės Akademijos (Academie des Beaux Arts) nariu vieton mirusioje neseniai Massenet išrinkta 21 balsu prieš 7 Gustave Charpentier, autorius operos "Louise". Charpentier yra neturtingas kompozitorius su palinkimais prie anarhizmo. Sako, kad jis ketinęs iškelti į padanges operos namus, jeigu jo "Louise" nebūtų radusi pagyrimo. Bet kumet pasisekė, tai kompozitorius sušuko: "Dabar turėsiu už ką pasisamdyti mums tarnaitę!"

Blaivininkai Danijoje.

Blaivininkai taip prasiplatinę Danijoje paskutiniu laiku, kad ateinančiuose rinkimuose į parlamentą blaivininkai ketina statyti savo kandidatus. Tikima laimėti ne vieną blaivybės atstovą parlamente.

Sarai Bernhard sukako 67 metai.

Garsi aktorė Sarah Bernhardt susilaukė 67 metų amžiaus. Sukaktuvės buvo apvaikščiotos Londone. Spal. 23 d. trisdešimts prancūzų studentų atvežė jos automobilį iš Coliseum teatro į Savoy viešnamį. Buvo iškilmingi pietūs, prakalbos, o rašti-

ninkas Max Pemberton iškėlė aktovei pasveikinimą su 100,000 parašų.

Neįtikėtina žinia.

Iš Brazilijos ateina neįtikėtina žinia, buk Iran'je. Paranos provincijoje tukstantis brigantų užpuolė ant policijos ir užmušė arba sužeidė apie 60 ofic. ir prastų policiantų. Jie nori sugrąžinti ant sosto cieciorių Dom Pedro II. Maištas esąs rimtas. Valdžia nusiuntusi į Paraną 35,000 kareivių. Tai žiniai sunku tikėti.

Alaskos vulkano išsiveržimas.

Katmai vulkanas, kursai pridirbo daug pragaišties Alaskos pusiausaliui praeitą birželio mėnesį, vėl išsiveržė. Taip praneša garlaivis "Dora", kusai apsistojo ties Whale sala, nes negali plaukti toliau dėl puolantių iš vulkano pelenų.

Krutami paveikslai uždarinėja smukles.

Washington'o mieste vyriausybė skelbia, jog krutami paveikslai pradeda tenai imti smuklių vietą. Lig šio atsirado tik 175 aplikantai, norintys išimti išnaudo leidimą laikyti smukles, kuomet pirmia tuo laiku buvo išimta 513 leidimų. Žmonės vėl eiti į judamus paveikslus, nekaip leist ilaika smuklėse. Todėl smuklės ir bankrutuja.

Wilsonas Išrinktas Prezidentu

Republikonų Partijai

Didelė Demokracijos Pergalė

Dunne išrinktas Gubernatorium

PASKUČIAUSIOS

Wilson'as gavo 443 elektorius balsus. Roosevelt'as gavo 77 elektorius balsus. Taft'as gavo 11 elektorius balsų.

Wilson'as laimėjo 40 Roosevelt'as 5 Taft'as 3

Naujas kongresas susidės demokrato atstovo, 133 republikonų ir 11 progresistų. bus 45 republikonai ir 51 kratas.

Cook pavjetė A. N. sumušė Barten'ą rinkimų vieto prezidentą 13 tūkst. Maclay Hoyns išrinktas advokatu, bet socialistas gavo nekiek mažiau balsų. Maclay sako, kad rinkimų ryta apgavystė. Jie kels lauti skaityti balsus išna-

Woodrow Wilson'as laimėjo prezidento rinkimus. Jis gavo daugiausia torinių balsų -- netoli Theodore Roosevelt'as antrą. Jis gavo šimtus balsų.

Mažiausiai balsų gavo Howard Taft'as truputį daugiau, kaip ta.

Reiškia tai, jog republikonų partijos sugriuvo, jo vieton iškilo nauja -- partija ir jog demokratai valdė šioje valandoje beveik visą Ameriką.

Wilson'as -- mūsų mas prezidentas, Mars -- vice prezidentas. Republikonams nereiks neieškoti kandidato vieton mšiojo Sherman'o.

Rinkimų smulkmenas liekame ateinančiam nuriui, pasitenkindami kartu apskritais ruožais.

Visos didžiosios valstijos už Wilson'ą, išskyrus Pensilvaniją, Iovą, nois, Kansas ir Michigano, bet šios balsavo už Roosevelt'ą. New York ir Kalifornija virto demokratinėmis valstijomis.

Viena didžiausių priežasčių dėlko demokratai laimėjo, yra vienybė rinkimų. Labai mažai krutu atidavė savo ba-

nuolės žuvo liepsnuose. Šešios Gailestingosios Sėsės, begelbėdamos vaikus San Antonio, Tex., prieglaudoje, žuvo liepsnuose. Naktį, 30 spal. šv. Jono našlaičių prieglauda, San Antonio, Texas, užsidegė. Našlaičių prieglaudoje buvo 85, juos prižiūrėjo devynios sėsės. Iš jų tik trys sėsės išsigelbėjo. Vaikų žuvo tik vienas, bet ir šis dingo drauge su perdėtine, kuri ne spėjo išnešti kūdikio laukan — abudu tapo užversti griuvančių sienų.

Keturdesimė Baltimore, Md. Spal. 20-22 d. vietos šv. Jono bažnyčioje atsiliko 40 valandų atlidai. Kleb kun. J. Lietuvnikui padėti atvyko šie svetimi kunigai: Šeštakauskas, Šeštoka, Petkus, Milukas, Polujanskis, Grikis, ir Žemblis. Pamokslus sakė kunigai: Šeštoka, Milukas, Šeštakauskas ir Petkus. Išpažinties ir prie Dievo stalo prieja apie 1500 žmonių. Bažnyčia ir altoriai buvo papuošti labai dailiai ir traukte traukė savin žmonių. Išstatytasis šv. Sakramentas lyg kalbėto kalbėjo žmonių širdis: "Eikite pas mane visi, kurie esate apsunčinti..." Iškilinėse dalyvavo dr. šv. Kazimiero ir šv. Jurgio, taip pat merginų Nekalto Prasidėjimo draugija (merginos buvo apsitaisiusios baltomis drapanomis su velionais ant galvos ir draugijos ženklais). Procesiją papuošė labiausiai mažos mergaitės nuo 5 iki 8 metų amžiaus. Buvo jų apie 30.

Yra tai nuodėmė, labiausiai apverktina savo pasekmėse. Girtuoklis neapsakomas nelaimės užtraukia ant savęs, nes pražudo viską: garbę, pinigus, protą, sąžinės ramybę ir sveikatą; vargą užtraukia ant pačios ir vaikų, kuriems atima duona, ramybė, o tankiai piktą savo pavyzdžiui, ir dorybę.

Yra tai nuodėmė, kuri lengvai virsta įpročiu, įpročiu labiausiai kankinančiu, beveik nepataisomu.

Tečiau Dievo malonė yra visagalinga; mes ją naudojame, galime tos nelaimės išsisaugoti, galime iš jos išsigelbėti, jei tik vartosime tinkamus įrankius ir vaistus: Kokie gi tie vaistai?

Atsimink tulžį ir actą, kuriais Jėzus Kristus ant kryžiaus buvo pagirdytas.

Vengkie progos, šalinkis salinų ir visokių susirinkimų, kuriuose nežino kas yra susilaikymas ir jo nelaiško pagarboje.

Bijokies pragaro ir daryk tikrą atgailą su tvirtu pasirizimu.

Eik tankiai prie šv. Sakramentų.

Neapsileisk maldoje ir turėk devotumą į šv. Panelę.

Broliai, sako apaštalas, bukite blaivūs ir jauskite. Ypatingai jus jaunieji, kuriuose visokie įpročiai lengvai šaknis įleidžia, saugokitės įpročių, kurie gali jus visą gyvenimą padaryti nelaiminiais. — bukite blaivūs ir jauskite; nes jūsų priešas velnias, kaip liutas rėkiantis, vaikščioja aplinkui, jį kodamas, ką prartytų", (I. Pet. v. 8).

Katalikiškos Žinios

Mirė kunigai. Mariampo lėje mirė kun. Biskis. Ilgus metus jis buvo suparaliuotas kojos ir negalėjo paeiti. Apie tą patį laiką mirė Jablonės klebonas kun. M. Oleka.

Mirė kompozitorius. Brüssel'je mirė 28 spal. Edgar Tinel, konservatorijos direktorius. Jis buvo autorium oratorijos "Franciscus" ir operų: "Godoleva" ir "Katharina". Šioji pastaroji yra šventa opera. Velionis gimė Sinay'uje, Belgijoje 1854 m. Buvo žinovu gregorinio giedojimo, apie kurį išleido ir knygą.

1600 m. sukaktuvės. Spal. 28 d. Ryme buvo švenčiamos iškilmingai 1600 metų sukaktuvės kovos ties Ponto Milvio (už 2 mylių nuo Rymo), kurioje cecorius Konstantinas pergalėjo Maksencą karalistės (I. VI, 9) Girtuokliai neap- tai Dievą rustina, sa- pasielgimą augščiau mi už Dievą ir, kaip Apatastalas sako, ai sau dievą iš savo Filip. III, 19).

Is Lietuvos

Dailės Draugija. I Liet. Dailės Draugiją Vilniuje iš- rašė nuolatinių narių kun. Aleks. Skripka iš Chicago. Adomas Varnas-Rikkas pa- aukojo draugijai savo pa- veiksą "Rudens rukai" ir p. Sofija Čiurlionienė 4 pro- jektus knygų apdarams ve- lionio M. Čiurlionio. Mirė šie Draugijos nariai: Jurgis Pesys ir Anupras Vaitkevi- čius. Draugijai ypač buvo brangus p. Vaitkevičius.

Kratos ir suėmimas. Šiau- liuose buvo kelios kratos: pas advokatą Venclauski, daktarą Sarevičių, A. Mik- ševičių ir advokatą T. Vali- ką. Advokatą Venclauski suėmė, bet vėliau paleido. Kaip tik ateina žinios apie atgijimą Liet. Social-Demo- kratų partijos. Liepojuje, kaip rašo "Liet. Žinios", su- sekta social-demokratų orga- nizacija, rasta pasportinių blankų, nelegalinės literatu- ros.

Nuolatinė trupa. Panevė- žyje prie vietinės draugijos "Aidas" žada sutverti — kaip rašo "L. Ž." — nuola- tinis artistų būrelis.

"Litwa" siulią 500 r. do- vanų. Lietuvoje įėjo ma- don siulyti dovanų di- deliais pinigais, jei kas išrodys kokią daiktą. Bu- lota siulijo 1000 r., jei "Šal- tinis" išrodys, kad Bulota turėjęs kokius nors susine- šimus su Azefu; "Šaltinis" siulijo 300 rub., jei Bulota ir "Liet. Ukiniukas" išro- dys, jog "Šaltinis" melavo. Dabar M. Davaina-Silvest- ravičius siulijo 500 rub. tam, kurs išrodys, jog "Litwa" ir "Lud gauna pašalpą nuo rusų valdžios. Žinoma, to- kia pašalpa tai tik endekų prasimanymas.

D-ras Jonas Basanavičius kviečia lietuvius daryti kas- met lietuvių spaudos paro- dą. Meldžia jis siųsti paro- don netik knygas ir laikraš- čius, bet plakatus, apskelbi- mus ir kitokius spaudintus daiktus.

Lietuvių judėjimo vetera- ni lietuvių visuomenė šia- me sumanyme pritaria.

R. Bytautas pataria vieton tebevartojamųjų "autorite- tas", "universitetas", "imu- nitetas", ir Jaučiau su Bu- ga teikiamųjų "autoritete", "universitete", "imunitate" rašyti ir sakyti: autori- tas, universitas, imunitas su gimininku: autorito, uni- versito, imunito. Tas pats Bytautas seniau liepdavo rašyti paktas vieton faktas arba phaktas, plegma vie- ton flegma arba phlegma...

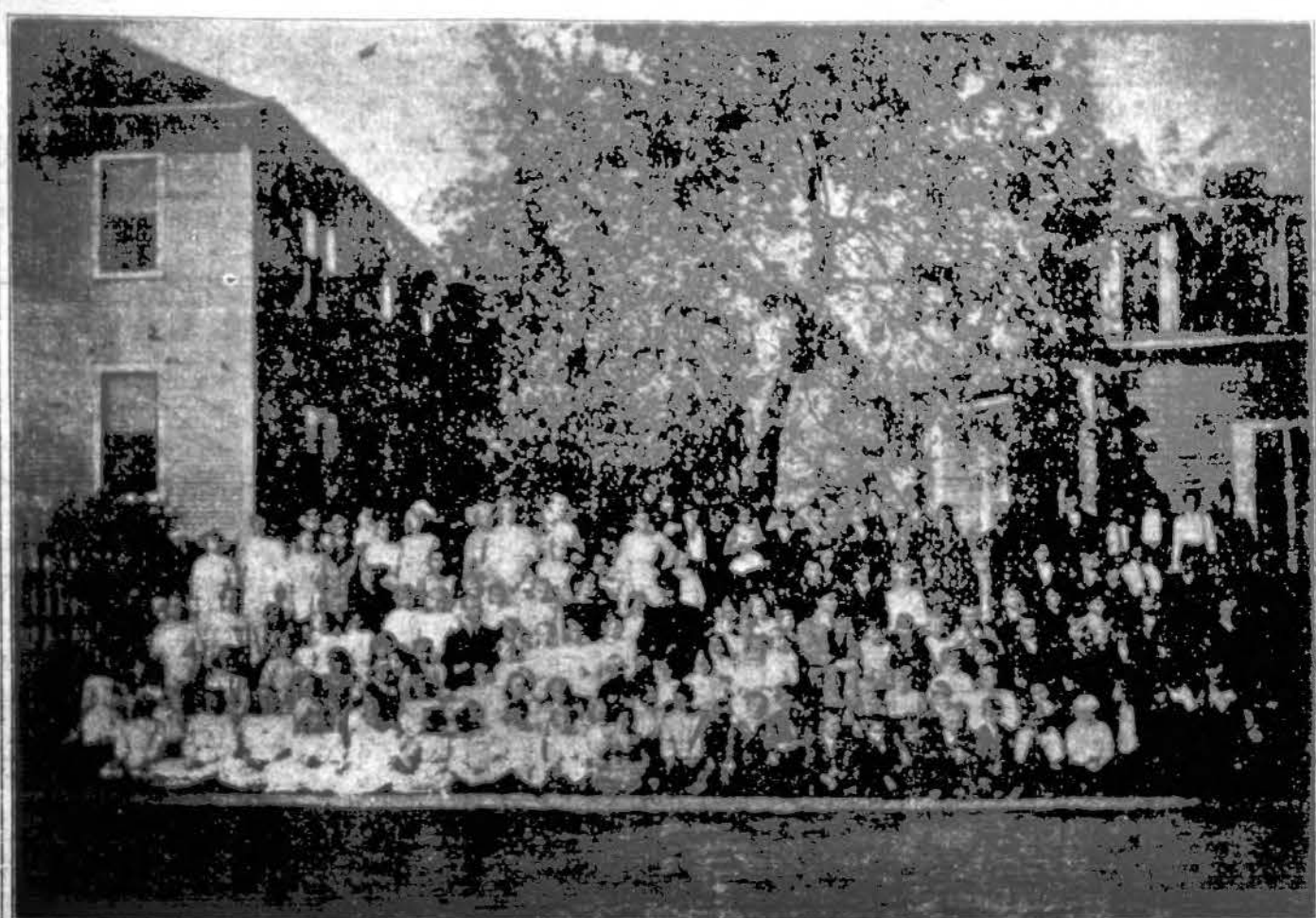
Kas naujas kalbininkas — nauji patarimai.

Pasikėsėjimas ant Roose- velt'o gyvybės ištraukė aik- šten vieną svarbų daiktą — būtent, kad revolveriai ir pistoletai yra visai nereika- lingi. Jeigu jų nebūtų pik- tadariai neturėtų su- kuo- šaudyti. O kaip piktada- riai neturėtų su kuo šaudyti, tai tokie ginklai būtų ne- reikalingi ir policijai.

Taigi ar negeriau būtų — rašo Detroit'o "Free Press" — užginti netik revolverius ir pistoletus pardavinėti ir nešioti, bet ir išdirbinėti?

MELDIMAS IŠ LIETU- VOS. (Gailiastingųjų Skaitytojų Domai.)

Dar kartą drįstu klabin- ti brangių Brolių Amerikoje, širdis, kad teiktųsi sušelp- ti mane lozorij. Be abejo jūs, Broliučiai, nenorite apsieiti- be laikraščio ir ateinančiais — 1913 metais. Todėl siųs- dami prenumeratą nepasiga- lėkit pridėti po kelis centus ir man, pavargėliui ligoniui. Jums tie pinigai bus ma- žas na- an, kuomet

Lietuvių Mokykla Spring Valley, Ill.

jūsų keli susidėsite, pasida- rys didelė pagalba. "Drau- go" administracija tą jūsų dovenėlę prisiųs man į Lie- tuvą.

Taip pat meldžiui ir ger- biamųjų draugijų paaukoti man po kiek kuri išgali. Am- žinai busiu dėkingas.

Meldžiui aukas ir šiaip lai- kus siųsti adresu:

Kazys Kalinauskas, Kaimo Radžiškių, valsčiaus Mackavos, Kalvarija, Suval- kų gub.

KORESPONDENCIJOS.

BALTIMORE, MD.

Italų straiškas. I. W. W. propaganda. Truksta lietu- vių plumberių. "Žmogžū- džiai" ant scenos. Giedoji- mas bažnyčioje.

Spalių pradžioje buvo su- straiškavę italai dirbtuvėje "Shloss Co." Jie norėjo ap- ginti užvaizdą (forman'ą) italų, kurį Shloss'as buvo pa- leidęs iš darbo. Po kelių dienų vieni sugrįžo dirbti, kiti išėjo su užvaizda į kitą dirb- tuvę. Tokiu būdu straiškas pasibaigė.

Čia vis lankosi į lietuvių unijos susirinkimus gerada- riai, kurie kalbina lietuvius įsirašyti į Industrial Wor- kers of the World. Kažin ar tai būtų gerai? Man rodosi, kad nereikėtų lietuviams nie- kur kitur rašyties, nes dabar pigi mokesis — 15 centų mėnesiui — tai visi ir laikosi vienybės, o jeigu kitur rei- kės mokėti daugiau, tai ir pakriks.

Čia visos dirbtuvės pa- skelbė savo darbininkams, kad sutrumpina darbo va- landas, nenumušant savait- nės mokesčio. Dabar dirba po 9 valandas dienoje. Bet pasirodė, kad tas darbo va- landų sturumpinimas yra iš- ejęs iš miesto paliepimo. Pirmiau buvo sutrumpinę darbą moterims, o dabar jau ir visiems, tik vyrams yra leista dirbti viršaus.

Lietuvių plumberių tur- but niekur nėra, nes iš nie- kur neatvažiuoja. Jau ir ki- ti lietuviai savininkai gavo paliepinus savo namuose i- svesti viską su vandeniu, bet plumberiai tą darbą ap- kainuoja nuo 200 iki 300 dol. Šitokią darbą pirmiau padarydavo už 100 dol. Jei- gu kas apsiima už 200 dol., tai duok jam darbą nes jeigu derėsiesi ir kitą plumberį, paks, tai užgiedos tau angš

čiau. Daugelis lietuvių lau- kia paliepimo dienos ir suka galvą, kur čia gauti pigesni plumberį. Pardavinėtojai niekam negali išinulyti savo namų, nes visi bijosi, kad reiks suvesti viską su van- deniu; kur ir yra jau suves- ta, tai ir ten turi viską vesti išnaujo sulig naujausią sis- temą. Vienas plumberis pa- sakė, kad jeigu jis gautų pa- dirbti taip kelis metus, tai nei jam nei jo vaikams ne- reiktų daugiau dirbti.

Spalių 14 d. teatrališkoji draugija sulaukė teatrą: "Žmogžudžiai". Viskas ge- rai nusisekė. Publikos prisi- rinko neperdaug — apie po- rą šimtų žmonių. Pelnas bu- vo skiriamas lietuvių kny- gynui.

Mūsų bažnyčioje 20—22 d. spalio buvo 40 valandų atlidai. Viskas atsiliko dai- liai. Vakarais klausyklos bu- davu apgultas norinčiųjų prieiti išpažinties, ir t.t. Bet vieno daikto truko visą lai- ką — tai giedojimo bažny- čioje. Sekmadienį trečią va- landą popiet atėjo klebonas, atkalbėjo rožančių, litaniją ir vėl išėjo. Bažnyčioje žmo- nių pilni suolai: vieni klupo, kiti sėdi, treči, pabučiavę misijos kryžių, eina namo — ir taip tuštėja bažnyčia, o už valandos gal tik keli tepasi- liks prieš išstatytąjį švenč. Sakramentą. Tyku, niekas negieda; išrodo, lyg būtų numirėlių diena — tuojau po Jeruzolimos išnaikini- mo... tik blizgančios žva- kės ir tos baltos gėlės, lenk- damos savo žiedus, atiduoda garbę savo Sutvetojui. Tik- tai žmonės neturi savo Sut- vertojo ir Atpirkėjo meilės — nesimūčia savo garbės giesmės žodžiais... Kaikas sako, kad tai esąs kunigas kaltas, nes nesirūpinąs gie- dojimu, kiti meta kaltę ant vargonininko, ir taip toliau. Bet, tikrai kalbant, tai mes patys kalčiausi. Ana, Vil- niaus gubernijoje lietuviai gauna ir galvas pramušti nuo lenkų už lietuviškas giesmes — o mūsų čia galvų niekas nedaužys už giedoji- mą savo bažnytelėje. Vely- kų naktį keli vyrai susitarę pagieda, ir buna gražu. Jei kas sekmadienis rytais ir po mišparų pagiedotų nors po vieną giesmę — tokiu būdu žmonės priprastų prie gie- dojimo bažnyčioje, ypač jei giedotų gražiai. Atsiminki- me, ką Tėvas Kazimieras per misijas gegužėje sakė, kad, kaip jis laikė misijas

Chicagoje, tai žmonės baž- nyčioje giedoję ir rodęsi, kad butum buvęs Lietuvoje, kur norints Plungėje, o ne Amerikoje: ... o pas jus, gir- di, Baltimorėje, tyku, lyg ko- kių airių bažnyčioje.

Pasižadinkite, baltimorie- čiai, pasirupinkite padaryti taip, kad ir jums išrodytų bažnyčioje, lyg tėvynėje!...

J. K. PITTSBURGH, PA.

Spalio 27 d. Pittsbu- rgo dramatiškas būrelis pa- statė ant scenos "Pilėnų Kunigaikštį", vieną rim- čiausiųjų mūsų raštijos tra- gedijų. Atsakomai atvaidin- ti šią tragediją reikia gerai išsilavinusių sceniškų įiegu, tinkančių kostiumų ir savo dalyką žinančio režisieriaus. Nieko panašaus neturint ne- galima drįsti griebties tokio sunkaus dalyko, nes lengvai gali įvykti scenos profanaci- ja ir vaidinimo parodija. Te- čiaus nieko panašaus neatsi- tiko šį sykį. "Pilėnų Kuni- gaikštis" vaidinta gana ge- rai. Reikia pripažinti, jog Pittsburgho dramatiškas būrelis turi keletą tikrai ar- tistiškų spėkų, nors kiti tik pirmą—antrą kartą tepasi- rodo ant scenos. Tokią Mar- čiuoniutę (Laimutę), A. Sutkaičiutę (Rėdą), A. Mar- čiuonių (Margis), J. Mi- liauską (šventas), J. Paeko- vičių (Barnardas) galima pa- vadinti, jei ne talentingais, tai gerai susimanančiais vaidinimo dalykuose. Padir- bėję, ypač Marčiuoniutę, gali likti gabiais vaidinto- jais. Svarbiausioji mūsų mē- gėjų yda, tai bijojimas bal- siai kalbėti. Antra yda, tur- but iš užjūrio atsinešta, tai laikymas "ruk po švam." Tai bene bus vergijos lieka- na. Esame labai pripratę prieš visokius "čionovnikus" išsitiesę, kaip styga, stovėti ir negalime to pamesti nei laisvoje Amerikoje. Norint ge- rai vaidinti, reikia neatbuti- nai išmokyti garsiai supran- tamai kalbėti ir žinoti, ką daryti su rankom. Pertrau- kų laiku, kurios buvo nede- vanotina ilgos, trys mažos mergaitės, šv. Kazimiero mokyklos mokinės, puikiai skambino ant piano.

Gineitis.

Visoje pietų Amerikoje per metus esti mažiau persi- skyrimų vyro su pačia, kaip Chicagoje per vieną savaitę.

DAILĖ POEZIJA LITERATURA

ŠITAS SKYRIUS BUS DEDAMAS SYKĮ MĖNESYJE. AUTORIAI IR LEIDĖJAI, KURIE NORI SUSILAUKTI PAMINĖJIMO ŠITAME SKYRIUJE, PRIVALO PRISI-

Poezija.

Vaitkaus pasveikimas.

Geriausias šių dienų mūsų poetas-lirikas M. Vaitkus pradėjo spaudinti Vilniaus "Viltį" labai smagių eilių rinkinį, kurį skiria savo Gerajam Genijui ir kurį pavadino meiliai skambančiu vardu: "Skaistūs gyvenimo sapnas". Eilės išties skaisčios, Nematyti jose tojo dvasios prisilėgimo, kurį buvome prapatę regėti mūsų jauno poeto džiovininko tvariniuose. Ar tik nepasveiko mūsų Vaitkus? O gal prigimties prieglobstyje Lietuvoje, gražiosios vasaros metu atgijo jo spėkos? Nedovanai gieda poetas:

Ei, sakyki, sakyki greičiau,
Kodėl vis stebuklus, nustebs, matau?
Kodėl inkvėpimas aplanko dainiaus?
Ei, sakyki, brole!

Kaip lengva ir smagu dainiui kažkur pamiskėj —
parugėj, rodo šios linksnės eilės:

Čia šnibžda man bailiai drebulė
Ten žūlai šėšėli meta...
Jauni linai, rugiai sugulę
Sudarė margą, linksnį ratą.

Ziųjų gyva, linksma dainelė
Kutena ausi; medžiai siaudžia;
Ziedai prie žemės galvą glaudžia;
Banguoja pievoje žolėlė...

Kaip gerai! Kaip augstai krutinė
Galingas džiaugsmas man kilnoja!
Kaip lengva man! Jausmai, patvine,
širdies platių ribų nebjoja!

Prigimties prieglobstyje, pasilyje, pamato poetas gėlelę neužmirštuolę, ir tuojau jo jautri vaidintuvė verpia saldžią dainelę:

Tyliam griovij prie seno šilo
Išaugo neužmirštuolės;
Meilė, ramiai ir žmogų žiuri
Mažes, žydros jų akutės.

Atmink per amžius miško tylą,
Atmink vėjelio dūšią bylą!
Atmink tą gražųjį žalsvarnį,
Juokingą, rimtą pievų garinį!
Minėk: gegutė čia kukavol!
Sesutės čia tyliai dainavol...
Meilings šneka čia šnekeliai...
Ar skaisčia vietą pamylėliai!
Tos pievos, girios tegrėžėjias...
Jas šildo saule, lanko vėjas!...

Tyliam griovij prie seno šilo
Nutilk, nutilk neužmirštuolė!
Laimingi, šviesūs atminimai
Nedils, nedils širdij, skatuole!...

Visiškas atsigriebimas nuo tamsių minčių matyti ir kitose M. Vaitkaus eilėse, telpusiose "Draugijoje", No. 68. Nerasi tenai mirties paminėjimo, neišgirsi prietaravimo besitartinančiai giltinei: "Bet aš nenoriu numirti; aš noriu gyventi, kariauti!" Ne, poetas, jei nori pasislėpti nuo žmonių, tai tik laikinai, atsilsėti negirdėtuose, nematytuose rumuose:

I bėsiąją gelmę norėčiau aš pulti,
Baimė, kad dvasią užtrauktų,
I vandenį nerti, ant dugno atgulti,
"Žuvo jau", žmonės kad šauktų...
Ir vėlė išnerti, piktai pasijuokti
Baimės stačiai i akis;
Ir žiaurųjų svečių, kad būtų, prisuokti,
Nerti atgal, kaip žuvį...
Ant tyliojo dugno taip gera, tyliu...
Posilį siela atrastų.
Tyloje jurėj slaptina, giliu...
Paslaptį kas gi atkastų!
Krikštolo ten rmai ant dugno didžiojas...
Ten aukso, sidabro žuvelės galuojas...
I jures stebuklį stebuklus žiūrėjas,
Tylėčiau, tylėčiau, tylėčiau...
("Pajuris, Naktis...")

Jurės sukulia poete dar kitus norus — skrajoti, kaip paukščiui, po neapimamą plotį:

Skrisčiau, ei skrisčiau nuo augštojo kranto
I begalinįjį, laisvąjį plotį...
Linksma skrajojčiau ant miško, ant plento,
Lėkčiau per jures, vėl grįžčiau — i stotį...
Greitas, laisvutis... Krutinę praplystų;
Siela atgimtų, ir akis atvystų...
Koks gi laimingas tas jurės paukštėlis,
Laisvas kur skaido po oro vinių!
Skrisiu vaidintuvėj, tarsi vaikėlis,
Seksiu ir vyssius, užmerkęs akis...
(Ten-pat)

"Debesų Zaidai" ir "Stebuklingas Rytmetys" atsižymi jautriu gamtos grožybės aprašymu, o "Dievo Pasituntinyje" Vaitkaus įkvėpimo valandoje giliai atjaučia dangaus meilės ir šviesos galybę — galybę tos "aiškosios žvaigždės, kuri nesveiką akį visur pasiekia, kamuoja ją, norint neduoda, jai sveiką šviesą meilingai tiekia..." — o tos žvaigždės "spindulėliai galingai tirpdo krutinį ledą; gausiai malonę i jasias pila, švelniai nuveikia, i dangų veda".

Tai gi — tegyvuoja mūsų Vaitkus! Tegul jo muza gieda mums kuoli gausius metus!

"Ateities" 8-me numeryje (II-ojo tomo) randame Putino eiles: "Rytas" ir "Po darbų", taip-pat K. Slinkio: "Kad..."

"Aušrinėje" (III, No. 19) randame eiles: V. A. "Iš Atminimų", A. Šmukštučio: "Pučia vėjas", Dievičio "Ruduo". Visos liudnos, ne iš širdies, bet iš šalto protavimo išėjusios.

"Žvaigždė", pabaigusi Pr. Vaičiūčio biografiją (raše poeto brolio, kuniga), pradėjo leisti per savo skiltis jo eiles.

SEVČENKO LIETUVIŲ KALBOJE.

Laukaičio, Dvaranausko, Narjausko ir B-vės spaudstuvė Seinnose išleido Taraso Sevčenko "Eilių Vainikėlį". Lietuvį kalbion išvertė ir įžangą parupino Liudas Gira (36 puslapiai). Išleidimas gražus, aištėtiškas; Liudas Gira — tas jausmų poetas — butų lyg tinkamas Ukrainos poeto dainų vertėjas — bet kažkodėl jo rimai šlubuoja.

Vieną medį vėjas laužo,
Kitą žemėn lenkia,
Žolynėlį gi pagavęs —
Nėsa varanas penkias.
Ir dalia taip: vieną laužo,
Kitą šiaip marina,
O mane — tai mėtė, varo —
Kur? — pati nežino...

Liaudies dainiui leista butų rimuoti: lenkia — penkias, marina — nežino, bet Girai, turinčiam jau išdirbtą mūsų literatūroje vardą, — ne. Ir taip nuolatos panašūs rimavimai: dienelė — gali, metal — nemato, kelia — broleliai, pačia, — trečio, varo — gera, svetielio — keleliai, jurių — žiuri, soščiai — užuodžia, motinėle — viešnagėlėn, puikuolė — ikišiolei, ir tt. ir tt. Tokio rimavimo palaidumo neatperka nei eilių šiltumas ir jausmingumas.

"Draugijoje" 68-me numeryje yra be pirmiau minėtųjų dar P-o eilės: "I Kovą" (lietuviai kviečiami stoti karėn su lenkų hydra-erelin) ir Liudo Girus: "Mano Sapnai" (poetui sapnuojasi tai žemės linksmybės, tai mirtis: "tai graikščios žaidžia geišos, tai Requiem girdi...").

Beletristika.

"Klaidos" autorė parašė naują apysaką ir pavadino ją "Nauju taku". Apysaka dabar eina per "Draugiją". Liudnai reikia skaityti Lietuvos bajoraitės, mažo dvarininko dukters Stenios likimai. Gyvenančioms Amerikoje Lietuvos mergelėms — išievims, dirbančioms siuvėjų "šapoje", idomu bus pasiskaityti, kaip Stenia dirbo, ką jautė ir kokius vargus kentėjo, tokį pat darbą dirbdama dideliame Rusijos mieste. Senas Amerikos siuvėjas, amžij praleidęs "šapoje", gal nevieną ašarą išspaus iš savo akių, beskaitydamas senio Trifono pasiskundimą. Trifonas ilgus metus siuvo drapanas dirbtuvėje, bet pamaži apėmė jį džiova. Senas buvo, o vienok —

Trifonas suvo, dirbo slopinamas kosulio ir gyvavo gyvavo. Kasdien tankiai sustodavo jo mašina, plančiai godžiai rijo orą peresusį vienokiu trauku ir dulkėmis, akis taipogi atbucho, taigi seniai kas laiks menkesni teduodavo darbą.

Paklauskime, kaip jis skundžiasi Steniai, kaip pasakoją savo likimą.

Regi aš čia nebeilgai busiu, ke, ke, ke! — neilgai... — čia apsidairė ir šnibždomis ėmė sakyti: — išvarya diena po dienos to tikėtis reikia, kaip šunį seną... senam šuniui geriau... jį sugaus rakaliai ir jam galas, o žmogaus nė kas netikr nedės, nei kailiui, nei mėsiui, o prie darbo netikrės eik kur nori, daryk ką nori, maitinkis kaip žmogus! nori gėrė seniu gėrė, senatvė artina, o mirtis nesisukubina, kamikska maitė lyg kaulas kieta, stipri... parašyk tu jiems, kad tenai pas save priimtų i trobą, vaikų auklėsiu, galvius paganysiu, buvęs paskutinėsiu, aš tą kitią syk dirbau, daug metų jau, kas juos suskaitys kiek, o vienok neužmiršau... mažas ir aš buvau... atamenu sodybą mūsų ir darželį ir dvaro mišką ir kryžių šilp kelio, viską pamenu... ir tą darbą, kurį vaiku budamas dirbau, už duonos kšni, už polsį ant pečiaus.

Balsas senio sutruko, įkirtusios akis ašaromis užėjo. — Visą gyvenimą, visą gyvenimą... ir kam aš jį taip niekingai prašaičiau, ir ką uždirbau? bėdinas, nuskurdęs, kvailas kaip avis, sulaukiau senatvės senas girtuokliet! Taip norėjęs nors kiek tą viską užmirti, i tą miestą purvą nežinūrė, dušią ir kuną apvalyti ir tenai ant sodžiaus, kapinių... tetulisi... matušė... sesutė...

Idomi apysaka toli dar nepabaigta.

Per "Viltį" eina Lazdynų Pelėdos apysaka "Dzidė".

Per "Vienybę Liet." eina J. Wessenhoff'o: "Jaunieji skrauja!..." Kazio Puidos vertime. Tame pačiame laikraštyje randame p. Puidos pasakaites: "Paskutinė ašara", "Geras žmogau, ar nematei?" ir "Kerštas" (pradžia 43-me numeryje).

Antroje pasakaitėje aprašytas Manikunų ukininkas Jonas, kursai beskaitydamas nuolatos "Šventųjų Gyvenimus", susimanė sekti šventuosius. Taigi privertė savo pačią Jagutę pagindyti sunelį kutėje, kaip Marija Jėzu. Diena atsitiko be galo šalta. Neįsimintinas Jono darbas atnėšė baisesius vaisius. Pati ir kukikėlis numirė šalčiu, gi jats Jonas iš galvos išėjo. Jodinėjo jis ant savo šyvio kurs jam sykį išgelbėjo gyybje) ir nuolatos klausinėjo žmonių: "Geras žmogau ar nematei mano Jagutės!..." Paties Jono galas buvo dar baisesnis. Jis sukapojo savo arklio galvą ir pats pasikorė ant medžio.

Autorius neduoda romybės nelaimingam Jonui nei po mirties. Kadangi jis vaidindavosi naktimis su savo arkliu, tai jaunimas pilnoje mėnesienoje — kaip prisakė burtininkė — nukirto Jono galvą ir įspraudė tarp kojų, kad jis rankomis jos nepasiektų, ir apibarstė kapą geltonu smėliu. Nuo tos nakties tik vienas šyvis tesikeldavo iš kapo...

Kaip rodosi, pasakos moralis sensas yra kitoks: Jeigu Jonas nebutų skaitęs "Šventųjų Gyvenimų", visų tų baisesnių nebutų buvę... Išmintingam užtenka.

Drama.

K. Puidos Dramos Veikalai.

"Vienybė Lietuvinkų" yra išleidusi šmet sekančius K. Puidos dramos veikalėlius: "Rutų vainikas", "Mirga", "Undinė" ir verstą iš vokiečių kalbos G. Sudermann'o dramą: "Joninės".

Apie tris pirmuosius originalinius veikalėlius p. A. Jakštas "Draugijoje" išreiškia nekokią nuomonę. Iš "Rutų vainiko" norėta padaryti kokią tai baisenybių dramą — bet nenusisekė. Geriausias esąs antras veikalėlis. Jis tikty ir scenai, bet paskutinį aktą, kur rodoma Mirgos pakorimas, reiktų perdirbti. Trečiame veikalė, "Undinėje", parodytas nelaimingas likimas lietuvių inteligento Garšvos, vedusio svetimątę Irmą, kuri jį pėmė i savo rankas labai aštriai ir privertė išsidėti lietuvių. Bet Irma dramoje taip puikiai nupiešta, kad visai išteisina Garšvos pasidavimą jai. Čia tai ir gulinti veikalėlio silpnybė, todėl jis nelabai ir vaidinimui teltinkas.

Daugiausiai kritikas pyksta ant p. Puidos už "Jonines". Jis pataria tiesiog visai neskaityti tos dramos nei nelankyti teatro, jei kur norints butų jina perstatyta. Dalykas tame, kad dramoje parodyta Marike lietuvaitė, vaikatos vagilės duklė, kuri tampa priimta dvariniko Vogeleiter'o namus ir užauginta vokiečių kulturoje, bet Joninių naktį pati pasiduoda Georg'ui von Hariwig'ui, da-gi teisinasi tuo, kad jos motina, girdi, vagia, tai ir

jinai turinti pasivogti... laimę ir meilę. Dramos tendencija aiški. Sudermann norėjo parodyti, jog lietuvių, nors gavusių visą vokiečių kultūrą, tečiaus vis dėlto pasilieka žmoniškos šiukslės, netinkanti nei i motinas nei i žmonas. Tokį pažeminimą lietuvių vardo gali vien padaryti lietuvis išgama. Išties Sudermann yra lietuvis, išsidėjęs savo tautos, priėmęs vokiečių kultūrą ir vėlniskai neapkenčias lietuviųstės.

Kazys Puida savo "Laisvose Mintyse" (eina per "Vienybę Lietuvinkų") kritikos saiku saikuoja kaikuos scenos veikalėlius, kaip antai: "Svarkas ir Milinė", "Iš Meilės", "Žmogžudijai", "Kaminakrėtis ir Maluninkas", "Gaila usų", "Apsiriko". Verstinuose veikaluose, ypač "Teatro" leidimuose, Puida neranda daug vertybės — daugelis jų esą svetimi lietuvių dvasiai — bet visai be reikalo kelia augstyn žemaitės "Apsiriko". Žemaitė yra talentinga raštininkė ir moka skaidriomis spalvoms piešti charakterius — bet savo aprašymuose tankių tankiausiai vaduojasi savo simpatijomis ir antipelijoms, todėl išvesti scenon jos asmenys yra daugiau kariakūros, nekaip gyvi žmonės. Komedijos davatka Veronika savo "šventais" partarais kelia žiūrėtojuose ne juoką, bet negardumą, net šlykštumą.

"Lietuva" pabaigė spaudinus Marco Pragos dramą: "Draugas" (A. Matučio vertimas) ir pradėjo spaudinti Br. Vargšo trijų veikmių dramą: "Lizdas naminio liuto".

"Viltis" idėjo savo 112-am numerin ištiesų palšai parašytą palšo gyvenimo vaizdelį vardu: "Sielių sąjunga" — lenkiškai rašytą Jono Adolfo Hertzo, lietuvių kalbon verstą p. J. J. Turinys: valdininko Boleslovo pati Elena mėgsta gardžiai pavalgyti. Vieną dieną Boleslovas pareina iš kantoro pirm laiko — susipyko su "šnipu" ir tapo atstatytas nuo vietos. Pati vieton jį paguosti, vieton ištarti užuojautos žodį, vieton pasakyti: "Neatsiprašinėk, nesizėmink — sumažysime savo išlaidas, gyvensime vargingiau..." — pati verčia jį eiti ir atsiprašyti šnipu. Boleslavas paklauso — bet nuo tos dienos Elena jam pasilieka tik jo vaikų motina — daugiau nieko.

Paprastas žmonių gyvenime atsitikimas, paprastais žodžiais nupieštas, net krutamiems paveikslams netinkas.

"Kataliko" 38-me numeryje užbaigta juokingas "perstatymas" viename akte vardu: "Žydas statinėje" (paimta iš lenkų kalbos) ir pradėta St. Przybyszewski'o drama 4-se veikmėse vardu: "Sniegas" (vertė Vincas Akelaitis).

Muzika.

"Didžiausias visų amžių baritonas".

Anglijoje tebegyvena Sir Charles Santley, pramin-tas "be abejo didžiausiu visų amžių baritonu". Gimęs jis yra vasaryje 1834 m. Liverpool'yje ir tarp artimų draugų skaito tokius garsius dainų milžinus, kaip Albani, Patti ir k.

Jo tėvas knygas apdarinėdavo, paskui nuomas iš namų rinkdavo drauge Liverpool'yje Marijos katalikų bažnyčioje vargonininkavo kokį laiką. Čia jaunas Santley pradėjo giedoti tėvo vedamame chore. Pirmutinį kartą solo prisiėjo jam giedoti Haydn'o antrosiosios mišios. Balsas pasirodė gražus — ir jaunas Charles tapo pakviestas pagiedoti solo Haydn'o trečiosiosios mišios Salford'o katedroje. Buvo tai jo pirmutinis giedojimas, už kurį gavo užmokėti pinigais. Pirmą sykį jis išėjo ant scenos Liverpool'yje 1849 m. drauge su Jenny Lind'žute oratorijoje "Creation". Londone jis pasirodė pirmu sykį St. Martin's Hall'ėje 16 lapkr. 1857m.

Bet pirmą to Santley nuvyko i Italiją — i Milan'ą. Šiaurinė Italija anuomet buvo Austrijos valdžioje, ir Milan'as knybždėte knybždėjo šnipais. Be pasporto nebuvo galima pasirodyti, jo paties vos neįmėtė iš miesto už pasidaviną giedotoju: mat žmogus be tikrojo užsiėmimo! Dideliame teatre "La Scala" žodis "liberta" (laisvė) buvo uždrastas, Santley atsimena, kaip sykį operoje "I Puritani" duete "Suoni la tromba" (Georgio Ronconi atgiedojo žodžius: "guardando iberta" taip karštai, kad publika vos iš galvos neišėjo. Pasidarė didelis sujudimas. Ant rytojaus policija pabarė giesmininką ir liepė vieton "liberta" tolesniu laiku vartoti "lealta" (ištikimybė). Už kokio laiko Ronconi'ui prisiėjo giedoti Il Sargento's rolė operoje "L'Elisir d'Amore", kur reikia išgiedoti žodžius "perde la liberta". Paklausęs policijos paliepimo, Ronconi užgiedojo: "perde la lealta" — ir publika turėjo juokų iki sočiai.

Tai anekdota, kurią veteranas giesmininkas mėgsta pasakoti savo svečiams.

Milane Santley studijavo dvejus metus. Jo mokytojas Gaetano Nava išlavino jo balsą taip pasekmingai, kad baritonas virto tikrais vargonais. Jo balsą laiko didelę pagarboje Charles Gounod, Charles Fechter ir Charles Dickens. Jis pats buvo Charles — nėra tat ko stebėties, kad tris didieji Charles'ai įjeskojo ketvirtuo didžiojo Charles'o draugijos. Netrukus Santley'o vardas skambėjo kiekvieno muzikos mylėtojo lūpose. Jis buvo vienas augštesiausiųjų kalnų — jei giesmininkus prilyginsime prie Everesto, Aconagnos ir kitų kalnų viršūnių. Santley didžiausiais savo gadynės giedotojais — artistais laiko Viardot Garcia, Jenny Lind'žutę, Miolan-Carvalho, Albani, Mario Ronconi, Lablache, Standiglį ir Sims Reeves'ą.

Budamas savo garbės augtybėse, didis baritonas perėjo i katalikų tikėjimą. Atvertė jį kardinolas Manning'as. Nuo tos valandos jis tapo netik karštu naujo tikėjimo išpažintoju, bet ir platintoju katalikų tikėjimo tarp savo draugų. Po jo tai intaka priėmė katalikų tikėjimą žinomos kompozitorės: Maude Valerie White ir Ellen Wright. Pats Santley yra sudėjęs vienas mišias ir parašęs daugiau bažnytinės muzikos.

Už jo nuopelnus muzikos dirvoje Anglijos karalius padarė jį bajoru. Jo pilnas vardas yra Sir Charles Santley, beyond question the greatest bariton vocalist of all time.

LENKAI

Lietuviai dailininkai... čiai naudojami lietuvių motyvai... nios" afišos buvusios neseniai... gyvais paimtais iš Lietuvių Kryžių... mas jau atspausťas, bet dar iš spausťuvės... lenkai jau naudojami jo brangenybėms!

Taip-pat Moliutės krautuvėje esąs išstat padirbtas jos pačios dirbtuvėje. Divoną puošia, paimti iš Lietuvos Dailės draugijos išleš tės. Divonas esąs sugadintas tuo, kad jo gale binti raudonai baltomis juostelėmis, kurios są Lovičo stilium visai prie tų tulpių nepritinka.

Kitataučiai gerai mato lietuvių tautadailę.

Invairumai.

UŽKERTOS MELODIJOS

(Naujausia... poezija... prozoje).

Man liudna!... Man skauda!... Man gra... ilgu!... Man ilgu be laimės!... Man ilgu... as tiktai vienas neturiu jos, tiktai vienas tiktai vienintelis neįaučiu jos?... Kodėl... skyrė mane, atstumė, paliko, pametė, aplenk... Kodėl-gi...! Kodėl-gi aplinkui taip liuk... gražu?... Kodėl-gi man vienam taip liudna... be galof?... Taip liudna!... Taip liudna... Oi-oil... Ai-ail... Oi-oil... oil... Kaip... džia, kaip sapa krutinė!... Oi-oil-oil... G... siul... žusiu — gelbėkit!...!

Oi-oil... Ai-ail... Oi-oil... Ai-ail...

(Rygos Naujienos, No. 100)

Bausmė už prenumeratos neužsimokėjimą

"Inland Printer" atkartoja pasakojimą, kurs taip bijosi perkunų, kad kartą, užėj miške, įlindo i išpuvusi viduryje šiekštą. P... kė, žaibai blyskė, lietus pylė, kaip iš rankov permirko ir suspaudė vargą taip, kad šis... nebegalėjo. Plaukai jam pradėjo šiautės viso gyvenimo nuodėmės atsiatojo atmintyje atsiminė, kad neužsimokėjo prenumeratos. Šitas atsiminimas pripildė jį tokia baimė, traukė kruvin ir be jokio vargo išlindo iš šakos skylė.

Mūsų paskelbimai.

I. Vilniuje.

Mes, Amerikos kunigai, budami patenkinti gi... siunčiame apgarsinimą...

Su pagarba Kunig...

Kunig...

(Tokių kunigų Amerikoje visai nėra)

II. Tilžėje.

Bukingim anegams, ybergrams, ulsto mantelams jopems bei kelėms tikrai vis... sieji fabrikatai visai ypacėi bagoti... ponų kleidžių ir kostym eikiu... la... telu plišu bei labai gražu nauju muste...

III. Mahanoy City.

Tikriausia Burykla... Sudėjo Cigonka... bina Sulva. Perdėjo ant Lietuviško D. I. B.

Literatūros Žinios

Per "Saltinį" eina "Pasaulio Paukščiai" žių aprašymas, imtas iš J. Geručio "Zoologij...

"Birutė" paskelbė No. 41-me, jog įve sios Britanijos skyrių, kuriame busią aprup jos ir Skotijos lietuvių reikalai. Eina P... tijoje) "Rankpelnis" neatsakąs savo už... laikraštis pradėjęs užsiimnėti Dievo... ir nepatinkamų sau asmenų šmeižimu. Sky... Pilėnas, gyvenąs dabar Glasgowe'.

Kilusieji Lietuvoje dėlei rinkimų ginčiai... eivių ir klerikalų išvedė aiškėn faktą, jog Li... eiviai neturi artimo idealo nei jokios prakt... mo programos. Visas jų veikimas apsirėiš... vimu katalikų partijai, kuri darbuojasi kultū... kiek gali, ir kurią pirmieiviai pravardžiuoja kl... tija. Savytarpiams ginčams pašvėsta nem... "Lietuvių Žiniose", "Lietuvos Ukininke", "Saltinyje", "Garnyje" ir kituose laikraščiu...

"Draugijos" 68-me numeryje pradėta s... bai rimtą K. S. straipsnį apie žydus ir jų taut... klausimą. Ligšiol parodyta, kaip žydu... pradėjo rupinties žargonu — pramintu galų... šu", ir kaip bandoma padaryti jidiš literat... išreikšta nuomonė, kad visi žydai inteligent... savųjų, pakels žydų kalbą i kultū ir stosis... Atsitiks tai tuomet, kad žydai inteligentai net... ti duonos pas kitataučius ir turės įsiekti p... priemonių tarp savųjų, "žydų gatvėje".

Per "Vadovą" tebeima J. Kubilius ir k... "Katalikystė ir tiesa". No. 49-me telpa aišk... stebuklus. Tarp kitko hipnotizmu yra pav... metimas visų arba bemaž visų kilnojamų... pajėgų i vieną vietą po minties intekme". Hip... hipnotizmu paprastai vadinama apsirėiš... samoningos žmogaus spėkos tampa užmig... moninės (subconscience) esti prikeltos. Hip... naši i sapną, klejojimą ligoje, baltigę (m... mens).

"Vadove" vis dar neužbaigta labai... cezijos bažnyčių monografija ir pop... "Žydų tauta Kristaus laikais". Piro... yra kun. P. A. antrojo — R-žių Jon...

Kareiviai, kurie dalyvauja Balkanu kareje.

Viršuje - graikų pėstininkai. Viduryje - bulgarų artilerija. Apačioje - turkų atsarginiai.

Buvo taip pat laikai, kuomet žmonės stovėjo dvikovon už bent kokią mažmožį. Bet šioje valandoje toks darbas — seniau jį vadindavo "garbės darbu" — jau yra negarbingas, da-gi įstatymais draudžiamas. Senovės Romoje persivalgymo puotoje niekas ne laikė blogu darbu: puotaujantys kišdavo flamingo plunksną į burną, išmezdavo valgius laukan ir vėl valgydavo. ... Tai budavo paprasčiausias daiktas — bet ar dabar pamatysime kur norint tokius pasielgimus? Išnyko jie savaime, be jokio uždraudimo, be jokio apastalavimo, be jokios donkışotėrijos... Vat kaip paaugęs vaikas nustoja jodinėti ant pagalio ne dėlto, kad jam draustų kas tai daryti, bet dėlto, kad pats mato, jog tai kvailybė! Ir vėl, buvo vietos ir laikai, kad prie šventyklų buvo užlaikomos paleistuvės, kaip tai budavo pav. senovės Babilonijoje — bet šiandien apie tokius daiktus be pasibaurėjimo nei paminėti negalima.

Taip pat yra su svaiginamųjų gėrimų vartojimu. Uždraudimas neką gelbsti ten, kur visuomenės sąžinė nėra pabudusi. Sakome: sąžinė pabudusi, nes ištisus galim matyti alkoholizmo blogas puses — kiekvienas girtuoklis jas mato — o tečiau su gryną sąžinę volioties girtybėje. Skaitmens rodo, jog prohibicionistų valstijose (pav. Maine) žmonės daugiau išgeria, ne kaip, palyginus, "šlapiose" vietose — (pav. Ohio). Dėlko? — Dėlto, kad žmonių sąžinė nėra dar pabudusi.

Prohibicionistai yra trumparegiai, nes nemato šalia girtybės daugybės kitų blogumų, engiančių žmonių; be to jie yra siaurapročiai fanatikai ir, kaip tokie, gali padaryti ne kartą daugiau blogo, ne kaip gero. Tad nėra ko stebėtis, kad žmonės jų arba baudžios apgynę?

Kurie bluzni ir priszinas, ant tu Neprietelu Križiaus Christaus ateis korone Dieva". Tuo "arciwiskupu" esąs — taip bent reikia spėti — "J. R. Villet Mar Timotheus Arcibishop O. R. C." Padaryta klaida: Mar Timotheus'o pavardė buvo Villette, ne Villet. "O. R. C." regimai reiškia Old Roman Catholic. Visas numerėlis yra išpildytas negramatiškais pravardžiavimais ir šlykščiais melais, ant "Saulės", p. Lauraičio, vyskupo Canevin'o ir kunigų: Misiaus, Sutkaičio, Dargio ir Pautieniaus. P. Lauraitis pavadintas "raudonsnukiu", "Rusku danoscziku"... kur sai "po gierkle su peju buwo papiautas ale wys szietonas atgijo ir dabar nekal-tus Žmones drasko"...

Paskelbta taip pat, kad "Jenners, Pa., esanti tveria ma urboninė parapija vardu "szwenta Petra Apasztola". Atsižinome dagi, kad P. B. Urban "lyka aprinktas kasierium" ir užsistatė "bonca ant \$300.00" — bet kokios ištaigos Urbonas likosi kasierium, užmiršta pasakyti, tik paminėta, kad galia, esą, "użwierity old Roman Catholic Church". Neužmiršta ir "bizonio" pa-

skelbti: Urbonas primena, kad reikia "walminti Duszeles", ir paduoda takšą — "gidotas myszes 3.00 skaitytas 1.00 Egzekwijes 1 dali \$3.00 Gidotas Miszes ir Exequie sikiu laikisma už \$5". Šitame numeryje sužinome ir paslaptį "Žemaičio" leidimo. Paklauskime:

"Asz matidamas. - Atgaiwinima tykros sznektos fundamintalizkos, ir užlaikima warda Žemaičiu isz dawiau Žemaitų". Stebėtis tiesiog reikia, kad lietuvių tarpe atsiranda žmonių, kurie palaiko Urboną. Žemiau tamsybėse pasakėti negalima.

skelbti: Urbonas primena, kad reikia "walminti Duszeles", ir paduoda takšą — "gidotas myszes 3.00 skaitytas 1.00 Egzekwijes 1 dali \$3.00 Gidotas Miszes ir Exequie sikiu laikisma už \$5". Šitame numeryje sužinome ir paslaptį "Žemaičio" leidimo. Paklauskime:

"Asz matidamas. - Atgaiwinima tykros sznektos fundamintalizkos, ir užlaikima warda Žemaičiu isz dawiau Žemaitų". Stebėtis tiesiog reikia, kad lietuvių tarpe atsiranda žmonių, kurie palaiko Urboną. Žemiau tamsybėse pasakėti negalima.

skelbti: Urbonas primena, kad reikia "walminti Duszeles", ir paduoda takšą — "gidotas myszes 3.00 skaitytas 1.00 Egzekwijes 1 dali \$3.00 Gidotas Miszes ir Exequie sikiu laikisma už \$5". Šitame numeryje sužinome ir paslaptį "Žemaičio" leidimo. Paklauskime:

skelbti: Urbonas primena, kad reikia "walminti Duszeles", ir paduoda takšą — "gidotas myszes 3.00 skaitytas 1.00 Egzekwijes 1 dali \$3.00 Gidotas Miszes ir Exequie sikiu laikisma už \$5". Šitame numeryje sužinome ir paslaptį "Žemaičio" leidimo. Paklauskime:

Fortunatus Johannovics Bagočius de Bogaczewski.

Praeitą savaitę Boston'o "Post" idėjo šitokią trumpą žinutę:

Lithuanian Editor to talk at Harvard.

Fortunatus Jovanovics Bagočius de Bogaczewski, editor of a Lithuanian newspaper in Boston, and an authority on Lithuanian immigration and labor conditions in America, will speak at Harvard tomorrow night in Peabody Hall, Phillips Brooks House, on "The Lawrence Strike and the Education of the Foreigner." The talk is under the auspices of the social service committee.

Tą pačią dieną Boston'o "American" šitaip pasiėmė: "Lithuanian Editor to talk at Harvard."

ISN'T ENOUGH ROOM HERE; JUST SEE BELOW

We Wanted to Say That Fortunatus Johannovics Bagočius de Bogaczewski Is to Speak at Harvard.

Harvard's students will be addressed at Phillips Brooks House tomorrow by Fortunatus Johannovics Bagočius de Bogaczewski.

It was intended, it is said, to issue posters announcing the lecture but the plan was abandoned, owing to the impossibility of getting the lecture's name on any poster of reasonable size.

Mr. de Bogaczewski will talk on Lawrence strike, discussing, among other items, views held by President Emeritus Eliot on educating the foreigner. He is the editor of a Lithuanian paper in Boston and is an authority on Lithuanian affairs. He came to this country after trouble with authorities in Russia for his revolutionary views. He was almost exiled to Siberia. Escaping to Germany he remained a short time, but, being too radical for the Prussian authorities, he came to this country.

Kas supranta angliškai, tas mato, jog Fortunatus Bagočius virto Fortunatu Johannovičium Bagočium de Bogačewski'u, jog laikė

Harvardo universiteto studentams prakalbą apie Lawrence'o straiką ir apie darbininkų švietimą, jog toje prakalboje kritikavo prezidento (rektorius) emerito Eliot'o nuomonę apie ateivius, jog pasisakė esąs kokio tai lietuvių laikraščio redaktorium, jog kitados vos tik nebuvo nusiustas caro valdžios į Siberiją, jog savo laiku išgąsdino Prūsų vyriausybę, kuri pasiskubinusi jį išvartėti kuogreičiausiai į Ameriką, ir jog jo prakalbos nebuvo galima paskelbti plakatais, nes kalbėtojo vardas negalėjo sutilpti net ant didelio lapo popierio. Pats "American" negalėjo paskelbti prakalbos didelėmis raidėmis ir todėl atsiliespė ironiškai: "Čia neužtenka vietos; žiūrėk apačioje".

Valio aukso vaikas, aliai Fortunatus Johannovics Bagočius de Bogaczewski!

Bagočius virto tikru Šime liu Kručku, jieskančiu išaugstinimo visokiais savo pavardės perkeitimais. Tokiais keliais jieskant augstybių, gyvenimas galma pabaigti... kaboju labai didelėse augstybėse.

'Keleivio' Kvotimai.

Po ilgų prisirengimų "Keleiv." galų gale išdrįso laikyti kvotimus. Rengėsi jis iš tirus tris mėnesius (pašaukėm į kvotimus 25 liepos, — laikė juos 31 spal.), tai gi reikėjo tikėtis rimto, šaito, gerai apgalvoto atsakymo. Bet ar gi "Keleiviu" sugebėti tokie daiktai atlikti! Pas jį, atsiprašant, "neapsižiūrėjimas". pirmojoje vietoje. Jis per neapsižiūrėjimą ir savo 44-ąjį numerį pavadino "kuniginiu" vieton "kvotimų" numeriu.

Bet tiek to. Einame prie pačių kvotimų.

I. Mės klausėme ("Draugas" No. 30): Dėlko socialistai yra priešingi tikėjimui ir bažnyčiai, kuomet visados ir visur tikėjimas yra tas didžiausias doro

ros ir civilizacijos veiksmu? "Kel." prisipažįsta, kad taip, socialistai yra priešingi tikėjimui ir bažnyčiai, nors pasaugoja, jog ir kun. esama socialistų eilėse. Priveda vardus Lunn'o ir Sawyer'io ir vadina juos kunigais, kuomet šie vyrai niekad jos jokiais kunigais nebuvo (jie yra tik pastoriai, protestantų "priėriais"). Paminėti ir apie paklydėlį McGrady, užmiršdamas paaiškinti, kad jis buvo suspenduotu kunigu, išsižadėjusiu kunigystės ir katalikystės. Tai taip, kad jeigu kas imtų prirodinėti, buk kunigai esą bedieviai, ir pavyzdžiu pastatytų... Dembskį McGrady tiek bendro teturi su katalikų bažnyčia, kiek ir Dembskis — abudu neatstovauja katalikų dvasiškijos, abudu jai tiesiog gėdą daro.

Bet svarba ne šičia. "Keleivis" paaiškina, dėlko socialistai yra priešingi tikėjimui. Anot jo, socialistai yra priešingi tikėjimui todėl, kad tikėjimas, kaip iš tamšos ir nežinojimo išdygęs ir ant nežinios rymojantis prietaras, visuomet buvo ir yra priešingas grynai mokslui ir sveikam žmogaus protui.

Už šitokį atsakymą "Keleiviu" reikia pastatyti vienukė. Tikėjimas yra iš geros valios daromas pasidavimas Augščiausiajai Esybei, valdančiai visą pasaulį. "Kel." vadindamas tikėjimą prietaru, parodo, jog nežino, nei kas yra tikėjimas nei kas yra prietaras. Savo nežinojimą ir tamsumą tikėjimo dalykuose "Kel." mėgina paremti neva istorijos faktais — bet parodo dar didesnę nežinojimą. Anas, židėlis, kuriam reikėjo atsakyti į klausimą apie Peterburgą, bandė savo nežinojimą uždengti nors žiniomis apie Berdičevą ir Konstantinopolį ir pasakė nors tiek, kad Berdičevas esąs "promišlen-nyj gorod", o Konstantinopolį gyvenas pats sultonas, — bet "Keleivis"... apsaugok Viešpatie! "Keleivio" akis nekaista, jis gėdos nepažįsta — todėl su lengva širdim rašo, buk Kopernikas buvęs iškeiktas už tai, kad sakęs, jog žemė esanti apskritas kamuolys, o ne plokščias blynas; buk Bruno buvęs už tą patį sudeigtas, o Galileo po žemę supudytas. Istorija sako, kad Kopernikas nebuvo iškeiktas, kad Bruno buvo sudeigtas ne už "apskritą kamuolį" arba "plokščią blyną" ir kad Galileo nebuvo supudytas po žemę. "Keleivis" to nežino. Gaila, kad nesiima istorijos. Už šitą tai nesimokini- mą istorijos reikia prie vienukės pridėti jam minusą.

Nesistebiami, kad "Kel." nepažįsta istorijos. Nes jeigu kas nežino, kas šioje valandoje darosi, tai kaip gi galima nuo jo reikalauti, kad žinotų, kas darosi pirm kelių šimtų metų? Teisybė my, lijs ir dalykų stovį žinąs žmogus pasakys, kad kunigai nesurengė muštynės bažnyčioje Chicagoje arba skerdynės bažnyčioje Philadelphiaje, kad kun. Kaupas nesukėlė skandalo Pittstone, ir tt. — bet "Keleiviu" teisybė ne galvoje, tikrojo dalykų stovio sužinoti jis nenori — todėl teigia ar... "per neapsižiūrėjimą" meluoja tiesiog per akis. Arčiau Bostono

Harvard's students will be addressed at Phillips Brooks House tomorrow by Fortunatus Johannovics Bagočius de Bogaczewski. It was intended, it is said, to issue posters announcing the lecture but the plan was abandoned, owing to the impossibility of getting the lecture's name on any poster of reasonable size. Mr. de Bogaczewski will talk on Lawrence strike, discussing, among other items, views held by President Emeritus Eliot on educating the foreigner. He is the editor of a Lithuanian paper in Boston and is an authority on Lithuanian affairs. He came to this country after trouble with authorities in Russia for his revolutionary views. He was almost exiled to Siberia. Escaping to Germany he remained a short time, but, being too radical for the Prussian authorities, he came to this country. Kas supranta angliškai, tas mato, jog Fortunatus Bagočius virto Fortunatu Johannovičium Bagočium de Bogačewski'u, jog laikė Harvardo universiteto studentams prakalbą apie Lawrence'o straiką ir apie darbininkų švietimą, jog toje prakalboje kritikavo prezidento (rektorius) emerito Eliot'o nuomonę apie ateivius, jog pasisakė esąs kokio tai lietuvių laikraščio redaktorium, jog kitados vos tik nebuvo nusiustas caro valdžios į Siberiją, jog savo laiku išgąsdino Prūsų vyriausybę, kuri pasiskubinusi jį išvartėti kuogreičiausiai į Ameriką, ir jog jo prakalbos nebuvo galima paskelbti plakatais, nes kalbėtojo vardas negalėjo sutilpti net ant didelio lapo popierio. Pats "American" negalėjo paskelbti prakalbos didelėmis raidėmis ir todėl atsiliespė ironiškai: "Čia neužtenka vietos; žiūrėk apačioje". Valio aukso vaikas, aliai Fortunatus Johannovics Bagočius de Bogaczewski! Bagočius virto tikru Šime liu Kručku, jieskančiu išaugstinimo visokiais savo pavardės perkeitimais. Tokiais keliais jieskant augstybių, gyvenimas galma pabaigti... kaboju labai didelėse augstybėse. 'Keleivio' Kvotimai. Po ilgų prisirengimų "Keleiv." galų gale išdrįso laikyti kvotimus. Rengėsi jis iš tirus tris mėnesius (pašaukėm į kvotimus 25 liepos, — laikė juos 31 spal.), tai gi reikėjo tikėtis rimto, šaito, gerai apgalvoto atsakymo. Bet ar gi "Keleiviu" sugebėti tokie daiktai atlikti! Pas jį, atsiprašant, "neapsižiūrėjimas". pirmojoje vietoje. Jis per neapsižiūrėjimą ir savo 44-ąjį numerį pavadino "kuniginiu" vieton "kvotimų" numeriu. Bet tiek to. Einame prie pačių kvotimų. I. Mės klausėme ("Draugas" No. 30): Dėlko socialistai yra priešingi tikėjimui ir bažnyčiai, kuomet visados ir visur tikėjimas yra tas didžiausias doro

reiti" teisme, bet toliau gyvenantiems kunigams prisieina ramintis tik tuo, kad "Keleivio" — melagio renoma užtektinai apgina juos nuo šmeižtų.

Negeriau sekasi Bostono organui ir su autoritatemis. Jis, pasiremdamas "Truth Seeker"iu, rašo, buk 24 metais Suvienytoje Valstijoje buvę nubausta net 4,777 "kunigai". Iš tolesnių paaiškinimų matyti, kad kunigų tarpas tapo išprausti žydų rabinai, protestantų pastoriai ir kitokie žmonės, kurie netik nėra kunigais, bet nei nenori kunigais vadintis. Pagaliaus, angliškai — kaip paduoda pats "Kel." — prasižengimų sąrašas pavadintas ne "Crimes of Priests", bet "Crimes of Preachers". Kadangi "Kel." žodį "preachers" verčia "kunigais", tai už anglo kalbos nemokė jimą ir savo skaitytojų suvedžiojimą reikia pridėti prie vienukės dar antrą minusą. Trečią minusą reikia pridėti už nenusiėkusių ekskursiją į Rymo popiežių istoriją. Ekskursija gal dėlto nusiėkė, kad buvo padaryta visiškai be reikalo ir nei kiek nepridengė "Keleivio" visiško nežinojimo, kas yra tikėjimas, dora, mokslas ir civilizacija.

Taigi sulig pirmuoju klausimu "Keleivis" gauna vienukės su trimis minusais.

II. Antrasis mūsų klausimas skambėjo šitaip: Dėlko socialistai nori sugriauti šeimyną, kuomet visiems žinoma, jog šeimyna yra žmonių draugijos (visuomenės) pamatu?

I šią klausimą "Kel." nedrįsta pats atsakyti ir šaukia Liebknecht'o pagalbos. Liebknecht'as buvo vienas didžiųjų socializmo pranašų ir vienas karščiausiųjų socializmo fanatikų. Fanatikai tankiai nušneka visokių nesamonių. Nušneko jį nemažai ir Liebknecht'as. Tarp Liebknecht'o nesamonių pažymėti reikia prilyginimą dabarties moterystės prie prostitucijos. Liebknecht'as, prispirtas rimtu užmetimu prie sienos, negalėjo kitaip išsisukti iš nemalonaus padėjimo, kaip tik begėdingu drėbimu į akis: Kam jūs kalbate apie socialistų prostituciją? — Jūs patys gyvenate... prostitucijoje!

Panašiai ir anas žydelis galėjo išsisukti: Kam manęs klausiate apie Peterburgą? Peterburgas niekai! Vėlyk važiuokime į Berdievą: ten žydiukės — ai vai! nors pirštus laižyk...

Kadangi "Keleivis" vieton atsakyti rimtai į rimtą užmetimą pasiskolino su neduodė argumentu, tai statome jam antrą vienukę.

III. Trečias mūsų klausimas buvo šitoks: Kodėl socialistai tiki į istorišką materializmą, kuomet jau seniai liko išparodytas šito rėksio klaidingumas?

Savo atsakyme "Kel." parodo gamtinio istoriškąjo materializmo pažinojimą ir už tai galima pestatyti jam trejukę, dagi su pliusu. Bet kad tvirtina, buk visos buvėios ligi Marksus pasaulėžvalgos "sugriuvo" (taip!) ir buk pats istoriškąjo materializmo pamatas esąs teisingas ir nesukritikuotinas — tai kvotimus reikia pripažinti neįlaikytais. Numazinti

prirodinėjimų eilėje randa me vieną tvirtinimą, kuriam to "bona fides" kaip tik visiškai truksta. Kunigas Kaupas Pittstone jokio trukšmo nekėlė ir doleriais nesirupino. Kadangi "Keleivis" parašė ką kitą tai jį gali išteisinti vien tik "neapgaišurėjimas", bet šitas aukos ožys buvo išnaudotas be jokio pasigailėjimo tiek daug kartų, kad jau nebegalima tikėti, kad pasiteisinimas būtų daromas "bona fide". Už sukimą ir mėginimą apgauti kvotimų metu "Keleivui" reikia pastatyti trečią vienukę.

IV. Negeriau eina "Keleivui" ir su paskutiniu klausimu. Męs klausėme: Dėlko socialistai yra priešingi patriotizmui, kuomet patriotizmas norinčioms užsilaikyti prie gyvybės ir galybės tautoms ir viešpatijoms yra taip reikalingas, kaip maistas gyviems organizmams?

"K." patriotizmą aiškina šitaip: "Yra tai aklas pasišventimas eiti ir mušti kitų valstybių ir tautų žmones, kad praplatinti savo tėvynės rubežius ir įgyti jai apgalėtoją vardą". Toks patriotizmo supratimas labai parankus socialistams, kurių obalsiu yra: "Viso pasaulio darbininkai, vienykitės!" Dalykas tame, kad žmonija yra pasidalinusi — rasėmis ir tautomis — į krūvas žmonių, gyvenančių šalia vieni kitų, o socialistai nori žmonių padalyti ne rasėmis ir ne tautomis, bet gulinčiais vieni ant kitų sluogsniais (jų nuomone, žmonija reikia padalyti ne vertikalėmis, bet horizontalėmis linijomis). Socialistai pripažįsta ne tautų ir viešpatijų, bet tik luomų patriotizmą. Socialistų luominis patriotizmas yra tikrai "aklas pasišventimas eiti ir mušti kitų luomų žmones, kad praplatinti savojo luomo rubežius ir įgyti jam apgalėtoją vardą". Apie tai rasime beveik ant kiekvieno socialistų literatūros puslapio. Męs gi klausėme ne apie luominį, bet apie tautinį patriotizmą. Šitokių tai patriotizmą "Keleivis" padėjo ant savojo socialistiško kurpaliaus ir ištempė jį taip, kad tikrų luomų sąvokai. Išėjo karikatūra, kuria "Kel." terlioja visą savo tolesnį atsakymą. Tik ras patriotizmas remiasi savo tautos ir gimtinio krašto meile, taip pat gražių su gyvenimu su kaimynais ir paguodone kitų tautų teisių. "Kel." ir šieia neišlaikė egzaminų. Statome jam vienukę.

Kvotimų rezultatai: viena trejukė su pliusu, trys vienukės ir viena vienukė su trimis minusais; apskritas rezultatas — vienukė su mažai pluseliais.

Kadangi "Keleivui" ėmė tris mėnesius prisirengti prie pirmųjų kvotimų, tai norint išlaikyti ganėtinai "peregzamenovką", reikėtų rengties bent keturis syk ilgiau — vadnais, metus laiko.

Trupinėliai.

Mūsų gera ir brangi kaimynė "Lietuva" vis dar tebesiršta ant "Draugo" už priemonės psichologinio

Vokiečių ambasada Konstantinopolyje. Viršuje bulgarų kareiviai tiesia gelžkeli.

— numeryje gerbiameji kaimynė nurodo į neužsiganėdinimo iš kapinių šaltinius ir išreiškėjas — vadinasi, į beveik (taip!) stenografišką kapinių revizijos atskaitą (kas ją surašė, nepasakysiu), į mytiškus "parapijonus" ir visai nemytiškus, daugi priedams "gerų geriausių katalikus" pp. Judeiki ir Stulgą. Na, nesiginčijame. "Lietuvai" tie visi daiktai — gyvi, negyvi ir mytiški — gali būti svarbiais dokumentais, bet kas padarysime, kad mums visi dėlto rodosi, kad tie "dokumentai" yra ne argumentai, bet medžiaga minios psichologijos tardymams. Mums vis dėlto situacija ligi šiol neaiški. Ir ką padarysime, kad mums vis rodosi, kad gerbiameji kaimynė tikrą dalyką stovi žino ir supranta, tik dėl kokių tai priežasčių slepia. Ateis laikas, kad slepiami daiktai paaiškės. Tuomet ir motyvai... — bet ką čia kalbėti apie daiktus, kuriuos mūsų brangi kaimynė žino geriau už mus.

Tyrinėjimai parodė, jog Chicago telefonų kompanija turėjo pernai pelno 700,000 dol. daugiau, nekiek jai buvo leista turėti. Dabar kompanija nori numazinti telefonų kainas vargingiems žmonėms: smulkesniems pirkliais, saldumynų pardavėjams, ir t.t.

Gera. Bet dėlko užmiršta darbininkai? Dirbančios prie telefonų merginos gauna labai žemą užmokestį už labai įkūrų darbą. Argi nevertėtų pakelti joms mokesčius?

Ne bent koks mūsų kalbos žinovas, kun. Just. Laukaitis, Vilniaus "Viltje" protestuoja prieš varymą laukan žodžių: **dvasiškas, dvasiškas, dvasiškas**. Jeigu sakoma: poniškas kunigas; muzikiškas, miestiškas kriaucius; žemiškas, vasariškas rubai; karališkas giria; piemiškas, mėsiskis valgiai — tai dėlko negali būti dvasiškas, pasauliškas valdovas; dvasiška pasauliška vyriausybė; pasauliškas kunigas, dvasiškas valdovas, dvasiškas skaitymas, dvasiškas penas? Dėlko negali būti žemiškas ir dangiškas

žmogaus reikalai, dangiškasai Tėvas, dvasiškasai Mokytojas, dieviškasai Kudikėlis?..

Be abejo galima sakyti ir dvasinis: dvasinis tėvas, dvasinis valdovas, dvasiniai reikalai, bet čia budvardis su -inis galime atstoti kultininką. **Dvasinis, pasaulinis** žmogus lenkiškai būtų człowiek duchowy, światowy, ne — duchowy, świecki; dvasininkas — būtų duchownik, **pasaulininkas** — światowiec.

Ir vėl, jeigu turime: **namiškas, sodiškas, kauniškas** ir tt. — tai dėlto negalima turėti, **dvasiškas, pasauliškas**. Teip pat jei galime pasakyti: **lietuvijs, namiškija**, tai dėlko ne dvasiškija?...

Iš to galima spręsti, jog mūsų kalbos reikalai dar nėra galutinai užbaigti. Todėl daryti naujus įvedimus tokiuose reikalaujančiuose pastovumo dalykuose, kaip poetiniai terminai ir tt., yra peranksti.

Pasak "Vien. Liet." T. M. D. išdininkas p. Povilaika, sugrįžęs iš Lietuvos, pasakoja, kad lietuviai ketina siųsti į Ameriką p. A. Bulotą rinkti aukų Mokslo ir Dailės namams — jei, žinoma, p. Bulota nebusias išrinktas Dumos atstovu. Norint namams surinkti daugiau pinigų, reikėtų siųsti kitokių žmonių, ne Bulotą. Tai ne mūsų vienu nuomonė. Tokios nuomonės prisilaiko daugelis Mokslo ir Dailės namų rėmėjų.

Londonė didis sujudimas. Žmonės riša klausimą, kurs skamba šitaip: Jeigu atsirastum degančiuose namuose ir tau reikėtų gelbėti vieną iš dvejų — kudišką arba Sistine Madonną, tai ką gelbėtum?

Iš tiesų, kas yra brangesnis: gyvas kudiškis ar nem perkamas už jokių pinigų dailės brangumynas? Katras?

Katit išėjo iš spaudos knygotė "TIESOS ŽODIS SOCIALISTAMS". Kaina tik 10c. Nama "Drango" spaudė.

Šįmet Paryžiuje dailės parodoje iš 690 artistų apie 30 vietos kritikų pavadinta "barbarais". Jie esą ne prancūzai, bet atvažiavę iš "paviršutinių tamsybių" — iš Lenkų, Baltarusijos (Lietuvos?), Čekų, Vengrų, Norvegijos, Finlandijos, Siberijos ir tt. Tie barbarai-artistai pavadinti įdomiais vardais: poimpresionistais, kubistais, futuristais... Norite žinoti, kas yra poimpresionistai? Tai žinokite: poimpresionistai piešia viską figuromis, kokias galime rasti plokščioje geometrijoje. Kubistai — tai tokie artistai, kurie piešia viską kubais, o futuristai — tai tokie dailininkai, ką piešia figuras ir landsaftus laulytais, aštriais, sugrūstais kruvon kampais — vat kaip matai kaleidoskope. Kas pavelsle norėta nupiešti, reikia arba gerai išsiurėti, kad radus ką norints, arba šiaip šaukties pagalbon vaiduotėms.

Dabar, skaitytojai, supranti, kas tie nauji istai yra?..

Naujas Skyrius

Kaip skaitytojai matys, šitame numeryje vienas puslapis yra pašvęstas literatūros apžvalgai. Yra tai naujas skyrius, kurs rodysis "Draugo" kiekviename pirmame mėnesio numeryje. Jame rasis apžvalga poezijos, dailiosios literatūros, dailės, muzikos, laikraščių, naujų raštų. Tilps taip pat eilės, trumpos pasakaitės, juokai ir tt. Mums rodosi, kad toks skyrius buvo jau seniai reikalingas, ir kad mūsų skaitytojai bus dėkingi už jo įvedimą.

Gerbiamejo redakcijų kitų laikraščių meldžiame siųsti po vieną priedamąjį egzempliorių šitam tai skyriui. Vadinasi, "Draugui" reikia siųsti po du egzempl. savo leidinių, pažymint vieną žodžiais: "Literatūros Skyriui". Taip pat reikia siųsti po du egzempl. naujų knygų ir kitokių išleidimų (Red. Past. Seka ant 6 pusl.)

LIETUVIŠKAS

REKLA

Susiv. L. R. K. A. Sekretoriai

- 1 kp. J. Sarcevičius, 20 Cherry St., Kingston, Pa.
- 2 J. Milushusky, P. O. Forest City, Pa.
- 3 J. Balčunas, 71 Wall st., Elizabeth, N. J.
- 4 T. P. Krizanauskas, 38 E. Centre st., Shenandoah,
- 5 J. Kanišauskas, P. O. Box 143, Forest City, Pa.
- 6 A. Urbanavičius, 329 River st., Plymouth, Pa.
- 7 V. Smalenskas, 7 Cornealv st., Pittston, Pa.
- 8 J. Montvila, 2548 E. 23rd st., Cleveland, Ohio.
- 9 J. J. Blažys, 506 Myrtle ave., Bridgeport, Conn.
- 10 J. J. Hodell, 316 Earp st., Philadelphia, Pa.
- 11 F. Sopis, 63 N. Leonard st., Waterbury, Conn.
- 12 V. Stočkunas, 1021 Webster st., Shamokin, Pa.
- 13 J. Vasilauskas, 735 1/2 W. Saratoga st., Baltimore, Md.
- 14 V. Kudzius, 2614 Carson st., S. S. Pittsburgh, Pa.
- 15 Albert Rupšis, 3307 Emerald ave., Chicago, Ill.
- 16 N. A. Wabol, 1700 N. Ashland ave., Chicago, Ill.
- 17 J. Stulgaitis, 40 Sylvanus st., Wilkes-Barre, Pa.
- 18 L. Navickas E. Union st., Tamaqua, Pa.
- 19 J. Vaičiulis, 52 Holyoke st., Northampton, Mass.
- 20 V. Kareiva, 3264 E. Thompson st., Phila., Pa.
- 21 P. Mikalauskas, 248 W. 4th st., So. Boston, Mass.
- 22 A. Yermalovich, 115 Howenden ave., Montello, Mass.
- 23 Mat. Liutvaitis, Box 197, Hastings, Pa.
- 24 J. Mikutavičius, Box 509 Minersville, Pa.
- 25 S. P. Kulikauskas, 6 Chandler st., Miners Mills, Pa.
- 26 M. Čerėškevičius, 371 Main st., Auburn, Me.
- 27 Rev. J. Dumčius, P. O. Minersville, Pa.
- 28 M. Motiejunas, 303 Walnut st., Luzerne, Pa.
- 29 A. Kaluškevičius, Cumbola, Pa.
- 30 V. Mačiulaitis, 316 Theodore st., Scranton, Pa.
- 31 J. T. Vitkauskas, 315 W. Mahanoy st., Mahanoy City,
- 32 H. Burkauskas, Hunter st., Ansonia, Conn.
- 33 V. Toleikis, 170 E. 116th st., Kensington, Ill.
- 34 M. Masolas, 835—7 W. Liberty st., Cincinnati, Ohio.
- 35 Rev. J. Vaisnora, 408 Faber st., Esplan, Pittsburgh, Pa.
- 36 Geo. Brazauskas, 202 Jefferson st., Newark, N. J.
- 37 J. Gaizauskas, Box 56, Oregon City, Ore.
- 38 J. J. Tumasonis, 206 E. 14th ave., Homestead, Pa.
- 39 Ig. Dubauskas, P. O. Box P. Gilberton, Pa.
- 40 P. Karvojus, 116 N. Bower st., Shenandoah, Pa.
- 41 S. Juodanga, 5 Seward st., Worcester, Mass.
- 42 K. J. Krusinskas, 455—17th st., Brooklyn, N. Y.
- 43 J. Ivanauskas, 44 S. Main st., Port Chester, N. Y.
- 44 S. Budrevičius, 68 River st., Haverhill, Mass.
- 45 M. B. Juskevičius, L. Box 24, Poquonock, Conn.
- 46 V. Simkonis, Box 37, Sugar Notch, Pa.
- 47 J. Beigis, 236 W. 4th st., Mt. Carmel, Pa.
- 48 J. Tamulynas, 35 Jefferson st., Cambridge, Mass.
- 49 P. Slapikas, 536 S. 7th st., Reading, Pa.
- 50 C. Žilinskas, 2664 E. 27th st., Cleveland, Ohio.
- 51 A. J. Gudaitis, Box 73, Silver Creek, Pa.
- 52 V. Pauliukaitis, 134 Franklin st., Lawrence, Mass.
- 53 P. Kudzma, 1211 Oneida st., Shamokin, Pa.
- 54 M. Reklaitis, 1429 Hamilton ave., Grand Rapids, Mich.
- 55 S. Stasevičius Box 53, Bernice, Pa.
- 56 P. Mikulski, 227 Berry st., Brooklyn, N. Y.
- 57 M. Laukaitis, 164 Mason st., Exeter Boro., Pa.
- 58 A. Radauskas, 2 Hazel st., Curtis Bay, Md.
- 59 Petras Yogis, Box 198 Galitzin, Pa.
- 60 P. Sedvydis, 15 E. 23rd st., Bayonne, N. J.
- 61 K. Valukonis, Box 91, Duryea, Pa.
- 62 J. Austrevičius, 1231 So. 17th st., Sheboygan, Wis.
- 63 P. Bukana, 920 Maple ave., Youngstown, Ohio.
- 64 G. Totoraitis, 219 New st., So. Bethlehem, Pa.
- 65 S. Tareila, 51 Lafayette st., Paterson, N. J.
- 66 V. Brazinskas, 109 Inslay Pl., Elizabeth, N. J.
- 67 P. Jurkus, 1838 W. 46th st., Chicago, Ill.
- 68 P. Braštauskas, Box 56 Union City, Conn.
- 69 A. Malinauskas, 103 Main st., Ashley, Pa.
- 70 S. Malinauskas, Box 31, Coyne, Pa.
- 71 S. Cibulskis, 91 Congress ave., Waterbury, Conn.
- 72 K. Milauskas, 11 Highland ave., Newton Upper Fall
- 73 P. Marčiukonis, Box 4, Hudson, Pa.
- 74 Ig. Machnis, Box 126, Shaft, Pa.
- 75 J. M. Vosylus, P. O. Box 101, Glen Lyon, Pa.
- 76 Petras Krieh, Box 4, Connerton, Pa.
- 77 A. Katkevičius, Box 32, Swoyers, Pa.
- 78 P. Stepanauskas, 804 Washington st., Du Bois, Pa.
- 79 K. Milumas, Box 79, Sag Harbor, L. I. N. Y.
- 80 John Misleris, Box 46, Eynon, Pa.
- 81 F. Kudirka, 300 Lenox st., Norwood, Mass.
- 82 J. Bartnikas, 1555 So. 3rd st., St. Louis, Mo.
- 83 K. Kumpikis, 653 Well st., Scranton, Pa.
- 84 K. Raišelis, 51 Hicks st., Meriden, Conn.
- 85 A. Saldukas, 4559 Hermitage ave., Chicago, Ill.
- 86 J. Lukoševičius, Box 154, Portage, Pa.
- 87 P. Bajoras, 1408 Western ave., N. S. Pittsburgh, Pa.
- 88 Rev. J. Misius, 318-5th st. Donora, Pa.
- 89 P. Chomentauskas, 260 E. Main st., Amsterdam, N. Y.
- 90 J. Sergalis, 313 Broad st., Hazleton, Pa.
- 91 V. Stankevičius, 62 Congress ave., Waterbury, Conn.
- 92 J. Kinčius, Valparaiso, Ind.
- 93 J. Skirmontas, 21 N. Union st., Easton, Pa.
- 94 A. Šlikas, P. O. Westville, Ill.
- 95 J. B. Valukonis, 261 Broadway, So. Boston, Mass.
- 96 G. Veliško, Box 208, Gilberton, Pa.
- 97 A. Zurašienė, 139 Jackson st., Lawrence, Mass.
- 98 J. Vierašis, 107 S. Harding st., Worcester, Mass.
- 99 M. Gurinskiūtė, 3347 Auburn ave., Chicago, Ill.
- 100 V. Sabaliauskas, 2422 So. Oakley ave., Chicago, Ill.
- 101 A. J. Limontas, 668 W. 18th st., Chicago, Ill.
- 102 M. Vitartas, Box 353, Duquesne, Pa.
- 103 P. Madžukas, 35 Gilmore st., Rochester, N. Y.
- 104 D. J. Karoblis, 9 Temple st., N. Adams, Mass.
- 105 J. Pustelnikas, 722 Washington ave., Braddock, Pa.
- 106 Domicé Normanta, 124 W. 23rd st., New York, N. Y.
- 107 K. Pranulis, 682 Riverside st., Waterbury, Conn.
- 108 Rev. N. Petkus, Maspeth, L. I. N. Y.
- 109 J. Radzevičius, 2 Pleasant st., New Britain, Conn.
- 110 K. Monstavičius, 3 Charles Pl. Athol, Mass.
- 111 J. L. Venekus, 222 Pine st., Rumford, Me.
- 112 J. B. Krizanauskas, Box 98 Morgan, Pa.
- 113 J. Galickienė, Box 564, Wilburton, Okla.
- 114 K. Kalėda, Box 52, Rhone, Pa.
- 115 K. Strumskis, 190 High st., Brooklyn, N. Y.
- 116 C. Makarevičius, 255 Wallace st., New Haven, Conn.
- 117 P. Valukevičius, Box 12 Middleport, Pa.
- 118 S. Kavaliauskas, P. O. Girardville, Pa.
- 119 R. Kundrotas, 69 Manchester st., Manchester, N. H.
- 120 J. Stanionis, 350 Henderson st., Jersey City, N. J.
- 121 T. Versackas, 19 Hartford st., Norwood, Mass.
- 122 A. J. Sveistis, P. O. Box 54, Burdine, Pa.
- 123 Rev. M. Augulis, Box 93, Harrisburg, Ill.
- 124 M. Gabrys, P. O. Box 1087 Wilmerding, Pa.
- 125 Jos. Tamulinas, P. O. Box 143, Tariffville, Conn.
- 126 Rev. P. Gudaitis, P. O. Box 25, Coal Dale, Pa.
- 127 J. Jasinskis, 20 School st., Cambridge, Mass.
- 128 F. B. Versocki, 261 So. 33rd st., So. Omaha, Neb.
- 129 S. Kibartas, P. O. Box 401 Tolleston, Ind.
- 130 J. Lazarevičius, 417 S. 2nd st., St. Clair, Pa.
- 131 W. Weisenhoff, P. O. Box 32, Luke, Md.
- 132 3654 Richmond st., Phila., Pa.

_____

(Tęsia nuo 1-uo pusl.)

Roosevelt'ą, kuomet daug republikonų balsavo už Wilson'ą. Antrą kartą, republikonų partija buvo sužlugdyta. Progresistų partija susidarė beveik iš vieny republikonų. Nereikia abejoti, kad Roosevelt'o asmuo patraukė prie savęs daug žmonių — bet iškilimas aikštėn naujos partijos aiškiai parodo, jog žmonės nebėra daugiau užgandinti republikonais. Jie atsietė nuo senos partijos ir įsirašė į naująją, kuri yra radikalesnė net už demokratų partiją.

Ne be ko — ir Wilson'o asmuo traukė prie savęs žmones. Mokslo vyras, buvęs universiteto rektorius, istorijos žinovas, neklausas politikos — tokio vado demokratai jau seniai jieškojo: Bryan'as yra iškalbus, karštas teisingas — bet Wilson'as šaltesnis, pastovesnis, rimtesnis. Buvo bandyta pažeminti jį ateivių akyse, kad vat esąs priešingas ateiviams, bet rinkimų dienoje pasirodė, kad ateiviai balsavo už Wilson'ą.

Taip tatau žmonių partiją paėmė viršų šiuose rinkimuose. Pažiūrėsim, ar žmonės susilauks iš jos sau tiek naujos, kiek tikisi.

Rinkimai Illinois'e.

Nors Roosevelt'as gavo daugumą balsų Illinois'e, tačiau valstijos valdžiovietės pateko beveik vieni demokratai. Chicago ir Cook County užvaldė demokratai.

Gubernatorium išrinkta: Edvard F. Dime — tvirtas katalikas ir teisingas vyras.

Pavieto prezidentu išrinktas Peter Bartzen. A. A. McCormick tapo sumuštas.

Valstijos advokatu liko: Macley Hoyle — smarkus ir teisingas vyras.

Lenkas Napieralskis tapo sumuštas. Koroneriu tapo išrinktas demokratas D. J. Egan.

Tarp naujai išrinktųjų pa vieto komisorių randame lenkus: S. Kuflewski ir A. Novaką. Lenkas F. P. Danis'as pateko už teismo klerką.

Viceprezidentas Sherman pa laidotas.

Spal. 31 d. Uticoje, N. Y., numirė Suv. Valstijų viceprezidentas James Schoolcraft Sherman ir 2 lapkr. popiet tapo palaidotas Forest Hill kapinėse. Laidotuvėse dalyvavo prez. Taft, augščiausiojo teismo nariai, ministrai, senatoriai kongresmonai. Suv. Valstijos tuo budu pasiliko be viceprezidento. Kadaigi Sherman buvo išnaudojo kandidatūrai viceprezidentui, tai republikonų partija pasiliko be kandidato. Bet tai mažesnis daiktas. Vistiek republikonai pralaimėjo rinkimus.

Straikas Buffalo hoteliuose.

Penkiuose Buffalo hoteliuose kilo straikas. Metė darbus virėjai, tarnai ir tarnaitės. Reikalanjama algų pakėlimo, kuopų panaikinimo, sveikesnio valgio ir patogesnių miegamųjų kambarių.

Wilson'as sužeistas.

Prieš pačius rinkimus gub. Wilson'as laikė prakalbą

prezidentas tapo išmestas augštvyn — taip kad sužeidė galvą į geležį automobiliaus stogelyje. Žaizda nepavojinga. Ją tuojau susiuta.

KUN. P. SAURUSAIČIO BALSAS.

Niekad nesitikėjau, kad Komisijos pataisyti tie poteriai būtų galėję ką užgauti! Jei ką užgavau su tais poteriais, šiūomi pasistengiu viską atšaukti ir atitaisyti, kiek yra galima. Nors aš niekam nepasiuliau kalbėti pataisytuosius poteriesius ir mažai kas pamylėjo juos kalbėti, tiktai aš vienas juos mėginau prisipratinti, tačiau jie rodo niekam nevodytų palikus juos, kaip atminimą Komisijos pasidarbavimo, nes jei nieks nedegina tų "Vadovo" egzempliorių, kuriuose jie tilpo, kodėl turėčiau aš tiktai vienas sudeginti savo Katekizmą dėl tų poterių, ten palpusių? Kunigo Krušo Katekizmą aš jau seniai suinaudoju pirm patarimo man jį suinaudoti, nors ir tas nėra aprobuotas jokio Lietuviško Vyskupo, kaip ir manasis, nes vienas ir kitas turi vien kunigo Lietuviško, kuris yra gavęs nuo Airo Vyskupo tiesias ir vardą Ceu sor Librorum aprobatą! Rodosi nėra jokio pavojaus, buk žmonės jokio kunigo neraginami pradėti kuomet tuosius poteriesius kalbėti. Tai gi tikrai manau, kad ir Ceu sor Librorum, kuris davė aprobatą mano knygutei, sulys autoritetu joje pačioje pamintu, ne kitokių žvalgin pasiremdamas galėjo tai padaryti. Bet gi aš jau turiu pilną tiesą išnešti iš dabartinių senoviskųjų poterių žyvatą, o jo vietą pavaduosiu iščia, nes Kunigo Skviriecko užtvirtintoje Vyskupo Biblijoje jau nėra jokių žyvatų nei žyvatavimų — tai visur iščia, iščia, ir tai labai gerai, nes iš žyvatavimų Lietuviai Liuterio sektos daro šlykštų pasityčiojimą iš Katalikų poterių.

Kun. P. Saurusaitis.

Laiškas Redakcijai.

Gerb. "Draugo" Red!

42-me "Drango" numeryje patilpo neva Konstancijos Samulionaitės patiesėjimas p. Konstanto Perekščio, iš Orange, Mass. kuris buk apdovanojęs žiedais ir prizadėjęs mane vesti, išbėgęs nežinia kur. Tai tikras prasimanymas! Aš jokio vaikinio neįsiekiojau ir p. K. Perekščis niekur nebuvo išbėgęs, nes nebuvo ko bėgti, kadangi jis nei man nei kitiems nepadarė nieko blogo. Tas patiesėjimas yra paduotas nedoro žmonių, kurie nesigilėjo nei savo pinigų kad tik apšmeižti savo artimą. Mat esam ir tokių žmonių, kurie mano, kad galima kitus viešai per laikraščius išjuokti, kad po tam turėti sau "juokų"! Tačiau tai labai baurus darbas, už kurį gali prisieiti sunkiai atsakyti. Oda, kad ir tarp lietuvių atsiranda tokių nenaudėlių ir niekšų.

Su pagarba

Konstancija Samulionaitė,
139 So. Main st.,
Orange, Mass.

Nuo Redakcijos.

Mēs gavome laišką su pasiskundimu ir nuo p. K. Perekščio, kad jis bereikalo li kosi pagarsintas "pabėgėlių", da gi nuo merginos. Labai mums gaila, kad "Drage" turėjo rasti vietą toks neteisingas paskelbimas, kuris galėjo labai užgauti garsinau ypatų garbę. Kas parašė tą paskelbimą svetimu vardu, su tikslu nuplėšti kitiems garbę, užsipelno didžiausią panieką. Be to, nepasidomėję ir kitais, kad taip darau ir net la

Severos vaistai visur yra žinomi savo gydymo gerumais

nuo kimulio,
nuo bronchito,
nuo kosulio,
nuo mėšlunginio krupo
nuo sunkaus kvapo

Severos Balsamas Plaučiams

(SEVERA'S BALSAM FOR LUNGS)

Suaugėliai užsitiki juo.

Vaikai mėgsta.

25 ir 50 centų.

Ar turi norą valgyt?

Ar gerai virškini?

Severos Skilvio Kartuoelės

(SEVERA'S STOMACH BITTERS)

Sužadina norą valgyti. Pagerina abelną atgaivinimą. Pagelbsti virškinti. Sutauso vidurius. Taipgi sustiprinančiai veikia į visą kūną.

Severos Gothardinis Aliejus

(SEVERA'S GOTHARD OIL)

Vartojimui iš lauko.

Romatų skausmai,
neuralgija,
skaudėjimas krutinėje,
suputimas sąnarių,
laužymas strėnų,

Kaina 50 centų.

sprando sustirimas,
pamaitinimas sąnarių,
skausmas pečiuose,
mėšlungis,
sumišimai,

skausmai kokioj nebuk kuno dalyje nuo jo veikmės praėina.

Visur aptiekose. Insitikirink, ar vardas "Severa" yra ant pakelio. Jei aptiekininkas negalėtų parupinti, rašyk mums. Jei reikalauji gydytojo patarimo, rašyk mums.

W.F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

KATARO GYDYMAS.

Kataras yra plonos plėvės uždegimas, paeinantis nuo įvairių priežasčių, bet tankiausiai nuo kokio nors suerzinimo, kuris padidina plėvės ir pilvinio skystymo plaukimą. Pilvo katarui esant, suerzinimas paeina nuo klaidingos dietos, alkoholio ir šalčio. Gydymas yra lengvas, virškinimo organai privalo būti išvalyti Trinerio Amerikonišku Kartaus Vynu Elixiru ir tada reikia duoti jiems atsilėsti. Šis vaistas suteiks naują jėgą organams, taip kad į kelias dienas jie vėl atgaus savo veiklumą. Netik šioj ligoj kiekvienoj indispozicijoj ir nustojus apetito šitas vaistas greitai pagelbės. Aptiekose. Jos. Triner, 1333-39 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Aš Paulius Mikalauskas, pajieškau Antano Vasiliausko; jis paeina iš Kauno gub., Šiaulių pav., Kuršėnų parapijos; penki metai kaip gyvena Amerikoje. Jis išbėgo iš Bostono, Mass. 5 d. Rugpiučio šių metų. Jis yra 5 pėdų ir 4 colius didumo, pailgo veido, smaila nosis; ant kaktos dešinėj pusėj, yra duobė — kaulas įlenktas ir — ir net už ausies yra tokia pat duobė. Kalba žemaičiuodamas, apart lietuviškai, kalba lenkiškai, rusiškai ir angliškai truputį moka. Kas man apie jį praneštų, tas apaturės geras dovanas, nes turiu prie jo svarbų reikalą. Meldžiu atsišaukti ant šio antrašo:

Paulius P. Mikalauskas,
952 W. Fourth Str.

DYKAI

Kiekvienam prisiusim gražią guminę antspaudą

Kas prisius mums teisingus 25 savo pažįstamų adresus, gyvenančių Suvienytose Valstijose arba Kanadoje, tam prisiusime gražią guminę antspaudą (stampą) su jo locnu vardu ir pavarde, gražiai aptaisyta, su lekeruoto medžio rankenėle. Adresuokite pas mus taip:

A. Grochowski & Co.
Cor. Bedford & Grand St., Brooklyn, N. Y.

It doesn't pay to neglect your Health

Ar atėjai kada namo drebėdamas, su skaudančia galva, krutinėje diegimais sope gale gerkles ir gulėjai keles savaites?

Dr. Richter'io PAIN-EXPELLERIS

tas istikimas senas naminis vaistas duos pagalbą ir prasalį ilgą vargą jeigu unai vartosi.

Visuomet namuose turėk bonketę. Platų nurodymai apvynioti apie bonką. 25c. ir 50c. aptiekose.

Sergėkis pamėgdžiotų vaistų ir žiūrėk ant Inkaro ir mūsų vardo.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York.

Richter'io Congo Pillės yra geros nuo vidurių sukietėjimo. 25c. ir 50c.

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebuklinga ir elusta yra tyk del viru. Knyga ta praista, suprastais žodžiais pasaka kaip gal atgauti viršlumą, išgydyti nuo užnuodijimo kraują arba sypili, nubiegima sieklos, patrotitu styprbe, pučkus ir kitus išmetimus, negromulavimą, patrotitu styprbe, pylva, kiapenu, inkatu ir pusles ligas, ruma-titima, gonorrhoea arba triperi, naujai įgantias lygas, strietura ir vyasa vyrų lygtę, gal buti ligidomas sava namuse privatiškai, slapta ir labai pygai.

Ta, dykai ligata knyga, pasakis jms kodėl jus kentat ir kaip gauti galutiną išgyditi. Knyga ta yra krautvė žinios, katrus turs žinoti kožas vedes arba nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Doktorą, katras atsydave ilgo laika tyrineja tu, specialiaiku lygu. Temykit, jog ta knyga yra elusta vsmi dykai, nismokam už paco, ilg užpedita konverta. Nesusk nekokin pinigų, tyk paraišk sava varda, ir adresu ant žemiaus paduotų kuponu, katru siusk mums žendena.

DYKAI GAUTOS KNYGAS KUPONAS.

DR. JOE LISTER & CO., 1 805 23 Fifth Avenue, Chicago

Godolius Tamietai. Pagarbi Tamietai prisišiejai, už noriojosi jog Tamieta prisišiejai man vysai dykai — šis jms knyga del viru.

Ruptura Varicelė Prapuolus Pajieg Užnuodintas Kraujas

AIMA JUMS VYRIŠKUMA

Buk Išmintingas Lik Sveikas.

Dr. O'Malley Būdas

Visados išgydo! Išbėdyt per 30 metų! Be peilio ir valgių! Mano patiesėjimas!

Naudojamas tik mano ofise! PASARGA! Darbininkai, kurie pas mane chro, gali sakyti kad jie žino mano metą, ir pagal ja gydo be operacijos, gal jie pamėgdžija ir mano račius. Bet yra tik vienas Dr. O'Malley Būdas ir naudojamas tik mano ofise.

Aš negarsinu jokių ligonių Gromatų, kadangi atsilankymas į mano ofisą parodys jums, kad turi daugybę Gromatų nuo išgydytų ligonių iš visų pasaulio kraštų.

Alex. R. O'Malley

158 S. Washington St.

Wilkes - Barre, Pa.

Kar Lietuviškai ir Lenkiškai kalbama ir rašoma.

Mūsų ofisas yra garsus per 30 metų daktaravime Wilkes - Barre mieste. Prisiusk 2c markę o apturėsi knygtę apie Rupturą dykai.

JUOZAS CEPANONIS LIETUVIS AGENTAS.

Parduodu Laivakortes ir siūnėu Pinigus į Visas Dali greitai pigiai ir teisingai. Apsaugo visokius daiktus nias. Vėda visokias provas ir išdirba visokius dok-kaip čia Amerikoje taip ir Rusioj, Vokietioj ir A-Thrėdami reikalą visada kreipkitės pas savo tautietį, užgandinti.

JUOZAS ČEPANONIS,

32 Slocum Street, Edwardsville

Tel. Bell 9137—J.

REKOMENDUOJAME MŪSŲ NAUJĄ AUKSINĄ AKMENU GELŽKELIO LAIKRHDĖLĮ.

EXCELSIOR WATCH CO., DEPT. 905, CHICAGO.

Dr. Stankaus Gydykla

Pirmutinė ir vienatinė lietuviška gydykla, Irenė tikras lietuvis daktaras Ignotas Stankaus. Čionai prima ir užliako visokius ligonius dėl darymo operacijų ir gydymo visokių ligų. Dėl ligonių yra įstačius pulkus rūmai su visokiomis vngdomis ir po priežiūra paties daktaro Ignoto Stankaus. Pritaiko tam tikrus valgymus dėl kožo ligoni. Tam ligonbutyje randasi pulkus Medikaliskas Clinikas su visokiais brangiais prietaisais, kaip tai: aptieka su brangiomis gyduolėmis, viskile instrumentai darymui operacijų, brangios elektrinės mašinos, su kuriomis galima permatyti visą žmogaus kūną, mikroskopai ir tt.

DARO VISOKIAS OPERACIJAS. Su darymu operacijų ant nosies išgydo: nuo sunkumo, nepkvėpuoti per nosį, skaudėjimo galvos, greito pabimo, tenkusis po su slogomis ir tt. Su darymu operacijų ant gerkles išgydo: nuo jimo gerkles, džiulvimo burnos, sauso kosulio, sunkumo ir negerklių ir burnoj, užkibimo burnos, vargingo ir neapkalno ir kitokių visokių nelaimių, kurios paeina nuo gerkles ligų. Doperacijos ant vidurių, kaulų, kojų, rankų, augančių visokių soku lytišku užsikrečiamu ligu.

TUKTANČIAI PADEKAVONI UŽ IŠGYDYMĄ. Visu padėkavoni čionai entalpieti yra n galima, bet koima, tu pavasari, čionai taipime: Francisius Urbaitis, Camp 10, Fosterville, Wla. reio taip: — Gurdėdė Ignotas Stankaus, vaistas jms jau baigia ir jaučiuose visiškai sveikų. Rūdinga ju Tamieta už geras gydymus ir už telp jmsa prekę. Jms mane išgydė nuo rios ligos ir į telp trumpą laiką. Vardą Tamieta su platinos tarpie visu sava mu ir išpuolus kitai kokiai ligai su visomet sūklesio prie juro.

Aš, Jonas K. Stankaus, F. O. Box 31, Depot Harbor, Ont. Canada, jėd kai vėliau, daugiau gyduoliu nebereikėsi, turtu sirdingą sėd.

PASEKIMINGI GYDO LIGAS. Nuo reumatizmo, skaudėjimo ir gėlmo sąnarių, kaulų, sty nu; užkietėjimo ir nedirbimo viduriu, išbėrimo, kūno niešėjimo apuogo, dederivimo, alinkimo plauku, galvos skaudėjimo, nuo gos, inkatu, plančių, kepenų. Nuo visokių nervikų ligų, nuo drebėjimo sąnarių, nemiegojimo ir išgėžio, nuo greito nuliukaus kvėpavimo, peršalimo ir visokių slogų. Nuo visokių užlytiškų ligų ir visokių kitokių nusi! pėjimų suvėkotos. Taip kin moteriškų ligų, akvaumingu ir nereguliarikų mėnesinių, kėjimo ir gumbo ligų.

Visi ligonai kreipkitės pas daktarą Ignotą Stankau ypatiai ku be skirimo, kaip toll gyvenate Amerikoje, Anglijoje, Kalyse, o apturėsit širding rodą ir pagalbą. Neiklaid rašykite arba atvažiuokit ypatiai ant šio adresu:

Dr. IGNATIUS STANKAUS

1210 So. Broad st., Philadel

Office } Nuo 9 iki 1 po pietu ir nuo 7 iki 9 vakarų.
Valandos } Subatome per vis dienas. Nedėliomis.

FABIOLE,

garsi kardinolo Wisemano apysaka.
Vertė VYTAUTAS.

Kaina \$1.00.

Imantiems daugiau kaip vieną egzempliorių, nuleidžiamas didelis nuolaida. Gaunama pas:

REV. V. VARNAGIRIS,
312 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Klaidų atitaisimas.

"Draugo" 43-me numerio korespondencijoje iš E. Artington, Vt., buvo padėta: "Darbai" eina gerai. Uždarbiai nuo \$1.10 (? Red.) iki \$10 savaitėje".

Turi būti: "Darbai eina gerai. Uždarbiai nuo \$1.10 iki \$1.75 per dieną".

Mokiny.

BALIUS.

Donoros Lietuvių Ukėsų Klubas parengė balių 9-tą dieną lapkričio — subotėje, salėje ant First National Bank'os. Muzikantai bus iš Wilmerding'o. Šokiai prasidės 6-tą val. vakare. Įžangą porai 50 centų. Pavieniams, mergelėms ir moterėlėms 25 c. Visus lietuvius ir lietuvaiteis vietinius ir aplinkinių miestelių, atsilankyti ant šio balaus ir gražiai pasilinksmiti. Su guodone

Komitetas.

Kam reikalinga?

Jieškau vargoninko arba mokytojo vietos prie parapijinės mokyklos; antrašas:

Jonas Karpins,
Mill River Str.
New Haven, Conn.

(47)

EDMUNDO STEPONAICIO RAŠTAI

Pilnas posmertinis eilų ir prozos rinkinys, jau atspausťas.
Kaina tik \$1.00

Tuos, mus jaunučio poetas, poezijos žiedus, galima gauti pas:
AL. STEPONAITIS,
745 Glenmore ave., Brooklyn, N. Y.

NEW CITY SAVINGS BANK
OF CHICAGO, ILL.

BANKINIS NAMAS

4601-3 Ashland ave., Chicago

ČIONAI YRA PAAIŠKINTA KĄ MŪSŲ BANKAS VEIKIA:

Moka 3 nuosimty už sudėtus taupymus pinigų, du kartų į metus, po 1 sausio ir 1 liepos. Galite pradėti taupyti nuo vieno dolerio ir augščiau.

Biznieriems už sudėtus pinigus duodame čekių knygutę iš kurios galima rašyti čekius ir jie tinka visur. Skoliname pinigų ant Chicagoje esančių prapertų ir ant lengvų išlygų. Pardodame pirmus morkius su užtikrintais dokumentais. Daugelis nesupranta kas tai yra morkius, tai yra tas, kad savo rankoje turėtum pinigų ir už juos imtumei 6 nuosimty.

Sučiame pinigų į visas dalis svieto ir pardodame šipkortes ant visų lūnų į visus kraštus. Musų bankoje galite išsipirkti Draft (čeki) ir patis išsiųsti, o ten gaus pinigų už tą čeki. Musų bankoje yra žmogus apsipajinęs su Rusijos tiesomis, kuris išdirba visokius dokumentus, kaip tai: daviernastis, kontraktus pirkimo ir pardavimo žemės krauju, o taipgi ir visus kitus legalius popierius ir patvirtina pas Rusijos konsulį. Išdirbame visus dokumentus šios šalies ir turime susinešimą su gerais advokatais. Savininkai namų ir naminių daiktų ir pavieniai vyrai ir merginos o taipgi ir automobilių Savininkai gali gauti musų banko geriausių kompanijų Įstutinus palisus nuo ugnies ir visokios nelaimės. Iškolktuojame pinigų iš kitų bankų Chicagoje ir kitose miestuose. Šita Banka daro tikrus ir teisingus bankinius reikalus. Savininkai namo ir banko užužiurtojai:

GEO. L. UKSO, Prez., S. MARCINKIEWICZ, Vice-Prez.,
A. J. BIERZINSKIS.

SENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE

THE HIBERNIAN
BANKING ASSOCIATION

IKURTA 1867 M.

S. E. Cor. S. Clark and W. Monroe Streets

Taupymo Departamentas

Primam Depozitus pradedant nuo VIENO DOLERIO ir daugiau, už kuriuos mokam 3 nuosimty ant metų, kurį pridedam kas pusę metų.

Atdaras Subatos Vakara is nuo 6-tos iki 8-tos val. vakaro.

Real Estate Departamentas

Perka ir parduoda properties ant komisijos; iškolktuoja randas ir prižiūri properties; parduoda geros vertės morkius; skolina pinigų ant įtaisytų savasčių (properčių).

Merchants
Banking
Trust
Company,
Mahanoy City, Pa.

Siūlia geriausių būdų idėjimui pinigų ir lengviausių būdų išimokėjimui mortgadžių ar vekselių, pigiau kaip mokant taupymo fondams.

Mēs mokame nuosimty ant visų taupinimo depozitų ir prigelbsime jums įgyti namus.

Pradėk su mums taupymo rokundas ir susipažink.

D. M. GRAHAM, prez.
D. F. GUINAN, Sekr.

—NAUJA KNYGA—

BIBLIJA

arba šv. Raštas išleistas.

Tik vienas šitas šventraštis yra katalikiškas.

Kaina \$2.00, Su Persimtimu \$2.15

Adresas:

Rev. S. Paticianius, Shenandoah, Pa.

BLAU BANKING HOUSE.

Seniausia Lietuviška Banka Scrantone ir visoje Aplinkinėje. Agentūra Laivakortų ant Geriausių Lūnų.

Siūndia pinigų kas dien į visas dalis svieto; taipgi perka ir išmaino visokius pinigų. Išdirba visokius dokumentus Amerikos ir Lietuvos teismuose. Ofisas atidarytas kas dien nuo 8-tos iki 9-tos val. vak. Nedėlioje: nuo 10-tos iki 5-tai valandai vakare.

BLAU BANKING HOUSE,
218 Lockawana Ave., Scranton, Pa.
TELEFONAI: Naujas 303 — Bell 384

Nepraleiskit Šitos Naudingos Progos!

Geriausias budas ir proga trumpu laiku suczedyti ir padvigubinti pinigų. Vaziuok ir pirk Lotą Naujame Mieste GARY, IND.

Miestas Gary neseniai prasidėjo, nes tik 5 metai, bet taip smarkiai pradėjo augti ir didintis, kur ir tavo Loto Kaina sykiu užaugs į trigubus pinigų. Miestas Gary yra geriausia vieta gyvenimui, darbui ir bizniui. Nes ten budavoja didžiausius milžiniškus Fabrikus visame sviete. Iš kitų miestų krausto visokius fabrikus į Gary, Ind., miestą. Nes ten yra geriausia geležinkelio ir vandenų traktai parvežimui ir išvežimui visokių Fabrikų tavorų.

Dabar mēs pardudame Lotus arti tų didelių Fabrikų visai pigiai, kurių kitais metais nei už dvigubus pinigų nenupirsite. Lotai po \$300 ir augščiau, \$50 įmokant iškalno, o likusią sumą po \$10 ant mėnesio, taip kad kožas darbininkas lengvai gal įgyti sau prapertę, kad senatvėje nereiktų kitam rados mokėti. Kas pirsks Lotą, tam visas kelionės lėšas apmokam. Del platesnių žinių kreipkitės ypatingai arba per laišką ant žemiaus parodyto adreso:

GARY INDIANA REAL ESTATE INVESTMENT

Chas. Zekas & Co. (INC.) 1817 So. Union St., Chicago, Ill.

"DRAUGO"

SPAUSTUVE

NAUJAUSIA, DIDŽIAUSIA IR GERIAUSIA GREITAI ATLIEKA IVAIRIŲ IVAIRIAUSIUS DARBUS

SPAUDINA
PIGIAI

KONSTITUCIJAS, PLAKATUS, TIKIETUS, UZKVIETIMUS IR KITOKIUS DARBUS

RAIDES STATOMOS DIDELE-NAUJAUSIOJO PATENTO-MAŠINA "LINOTYPE"

ADRESUOKITE

"DRAUGAS"

261 W. 67TH ST. CHICAGO, ILL.

SVEIKATA BRANGIAUSIS ŽMOGAUS TURTAS!

Gyvenimo džiaugsmas ir linksmybės, laimė ir turtas žmogaus sveikatoje!

Jau nuo keliolikos metų Brooklyn-New York gyuoja Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APIEKA PROVIZORIAUS VINCO J. DAUNOROS

kurios tikslu yra apsaugoti savo vientautius nuo visokių apgavikų išnaudojimo ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnybių.

LIETUVIŠKA APIEKA savo ilgų metų pritarimu išrado daugybę specialių gyduolių, sutaisyti iš svietiausiu ir geriausių gydančių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių įvairias ligas. Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukrautos ir gaunamos sekancios gyduolės:

Kraujo Valytojas.....	\$1.00	Nuo galvos skaudėjimo.....	25
Gyvasies Balsamas.....	75	Nuo kojų nuospaudų.....	10c
Nervų Stiprintojas.....	25c	Nuo dusulio.....	15
Vaisas del Vidurių.....	50c	Nuo peršalimo.....	25
Kraujo Stiprintojas.....	50	Plaukų stiprintojas.....	25c
Nuo kosulio.....	25c	Nuo dusulio.....	25
Nuo gerklių skaudėjimo.....	25c	Nuo plaukų šilimo.....	50
Skilvinės prokios.....	10c	Nuo Reumatizmo.....	50c
Plaukus del kepenų.....	25	Nuo lytiskų ligų.....	50c
Skilvinės naikinimas.....	10	Nuo dusulio.....	25
Del švarymo soliterio.....	3.00	Nuo kirmėlių.....	25
Anatarios plovimas.....	25	Antiseptiška mosis.....	25
Nuo kojų prakaitavimo.....	25	Nuo vėjaraivio.....	25
Gydanti mosis.....	50	Kastorija del vaikų.....	10c
Antiseptiškas muilas.....	25	Prokios del dantų.....	25
Gumbo lašai.....	50c	Karpų naikintojas.....	10c

Speciališkia Tikrai Lietuviška Trejanka Arba Trejos Devynios 25c. Taippat iš Lietuvos pargabentos visokios lietuviškos gydančios žolės, šaknys ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisiuntimo katalogo su mūsų gyduolių aprašymais

Kreipiantiesiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiningus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jaigu jums brangi yra jūsų sveikata, tai tuojais reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į Lietuvišką Apieka.

VINCAS J. DAUNORA, Aptiekorius,

Kampus North 4-tos gatvės Brooklyn, N. Y.

ALBERT G. GROBLEWSKI,

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių
"LIETUVIŠKŲ—LENKIŠKŲ VAISTŲ."

GERIAUSIA

GYDUOLĖ:

NUO

STREBŲ SKAU-

DĖJIMO, DEGI-

MO KRUTINĖJE,

GALVOS SKAU-

DĖJIMO,

KATAROS,

URISALDYMO,

NEURALGIJOS;

NUO

GERKLES

SKAUDEJIMO.

MEŠLUNGIO

SKAUSMO KR-

TINĖJE NUO

PATRUKIMO

AZMA ABA

DUSULIO

STYVUMO

SPRANDO

SKAUDEJIMO

SONUOSE

RANKŲ IR

KOJŲ.

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsisėjęs ligomis nuo kurių negali pagelti, bet ne daktarai ne ligonbūčiai, arba paslaugingomis ligoms, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užsėlimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai, ir apie tavo gyvastį (Atsiminkit, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpačinties). Užtai nesidėkite ir nebijok, rašyk teisybę, o mielai suteiksiu rodą ir prisiūsiu geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prekę labai mažą. Reikia rašyti laiškus stačiai pas mane pridedant visados 2c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. — Telpgi mēs reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkinėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kooperausia. Tai gi rašykite reikalaudami agentūros. Kiekvienas lietuviškas štomikas telpgi privalėtų užlaikyti visada mūsų pačias Lietuviškas gyduoles savo štomose ant pardavimo, kad mūsų tantiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalaujant išduoti pinigų dovaną kokioms nors apgavikams tose aplinkose. Stornykai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes grąs uždarbys ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mēs garantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS,
Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

TEMYKITE LIETUVIAI. M. A. Norkunas,

Kelionė per jures. Tūkstančiai tūkstančių mūsų tautiečių keliauja į prigitę šalį ir iš tenai atgal į Ameriką, o visi labiausiai užganėdinti, kurie perka laivakortes pas:

Joną Nemeth'a

O kodėl! Nes turi gerą priežinimą, parankią kelionę, kad tartum kaip ir pačios kompanijos būtų pirkę laivakortes. Siuntimas pinigų greičiausias ir pigiausias pasau lyje.

3 N. MAIN ST.,
WILKES-BARRE, PA.

Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

visokiu ženklu draugystem. o ypatingai: kokeru guzikų meta-liavu, anameliotu ir padengtu celluloid'u, šarpu, veliavu ir karunu.

Man pavestus darbus atlieku artistškai.

M. A. Norkunas

162 PROSPECT ST., LAWRENCE, MAS

Lietuviškųjų Švento Kazimiero
Seserų Seminarija
CHICAGOJE.

Vienuolyne yra: prirengiamoji mokykla, aštuonių slųrių pradinė mokykla ir augštoji mokykla (High School). Lietuviškosios Seserų prima pas save mergaites mokimui ir išauklėjimui. Seminarijoje prie reguleriškojo mokslo, arba ir atskiriam, yra mokinama: muzika, pašymas, siuvinėjimas ir taip toliau.

GEROS MOKINTOJOS. PIGUS UŽLAIKYMAS.

Reikale meldžiama kreipties prie Motinos Perdėtinės

šiuo antrašu:

Mother Superior

St. Casimir's Seminary

6700 S